

DE VLAAMSE BEGROTING 2008

**DIRK VAN MECHELEN
VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING
EN RUIMTELIJKE ORDENING**

HOOFDSTUK I

DE VLAAMSE BEGROTING IN HOOFDLIJNEN

Met deze initiële begroting voor 2008 wordt zonder twijfel een nieuw Vlaams record gevestigd inzake nieuwe beleidsruimte.

Bovendien is het de tweede zeer expansieve begroting op rij.

De beschikbare beleidsmarge neemt in 2008 met maar liefst 5,4 % of m.a.w. 1,2 miljard euro toe.

Hiervoor zijn twee onderliggende redenen te geven.

Enerzijds is er de sterke toename van de ontvangsten, en anderzijds is er de door de HRF voorziene verlaging van de te respecteren begrotingsdoelstelling (de zogenaamde Norm).

Deze extra beleidsruimte wordt door de Vlaamse regering aangewend om tal van nieuwe uitgaven te initiëren, maar echter ook niet uitsluitend. Een gedeelte van de extra beleidsruimte wordt niet meteen in nieuwe uitgaven omgezet, waardoor een dubbele beleidsintentie wordt ingevuld, zijnde het inbouwen van voldoende voorzichtigheid in geval van een neerwaartse economische conjunctuur (lagere parameters bij de berekening van de federale dotaties conform de bijzondere financieringswet) alsook het enigszins door de HRF gevraagde anticyclisch begrotingsbeleid waarbij in een periode van economische hoogconjunctuur de trend niet nogmaals extra wordt versterkt.

Concreet betreft het de aanleg van aanzienlijke provisies, zijnde de zogenaamde conjunctuurprovisie (gerelateerd aan het BBP / fiscale capaciteit) en de indexprovisie (gerelateerd aan de CPI en de zogenaamde gezondheidsindex die bepalend is voor het aanpassen van de lonen aan de inflatie).

Wat betreft de extra ontvangsten valt vooral de stijging op van de door de Federale Overheid doorgestorte middelen met 697 miljoen euro.

Deze forse stijging wordt mogelijk gemaakt door goede economische vooruitzichten totnogtoe op het vlak van de parameters groei van het BBP en de inflatie.

Voorzichtigheid is hier evenwel geboden, want de gehanteerde parameters van het Federale Planbureau dateren nog van voor de beursperikelen naar aanleiding van de problemen met de zogenaamde Amerikaanse ‘rommelhypotheken’.

Om bovenvermelde redenen heb ik er binnen de Vlaamse regering dan ook sterk voor geijverd om ruime vrije provisies (in totaliteit voor 280 miljoen euro) aan te leggen die ons moeten toelaten om eventuele negatieve bijstellingen van de te verwachten parameters / inkomsten uit federale dotaties op te vangen.

De inkomsten uit gewestbelastingen worden geraamd op 4,5 miljard euro, wat een stijging met 235 miljoen euro inhoudt t.o.v. de aangepaste begroting 2007. Binnen de gewestbelastingen valt nog steeds het hoge niveau op aan inkomsten uit schenkingsrechten en registratierechten (volume-effecten), ondanks de belastingverlagingen die de voorbije jaren zijn doorgevoerd.

Ook de budgettaire doorrekening op kruissnelheid van drie in 2007 opgestarte fiscale maatregelen (met name de vrijstelling van successierechten voor de gezinswoning voor de langstlevende echtgenoot of samenwonende partner, de forfaitaire belastingkorting van 150 euro

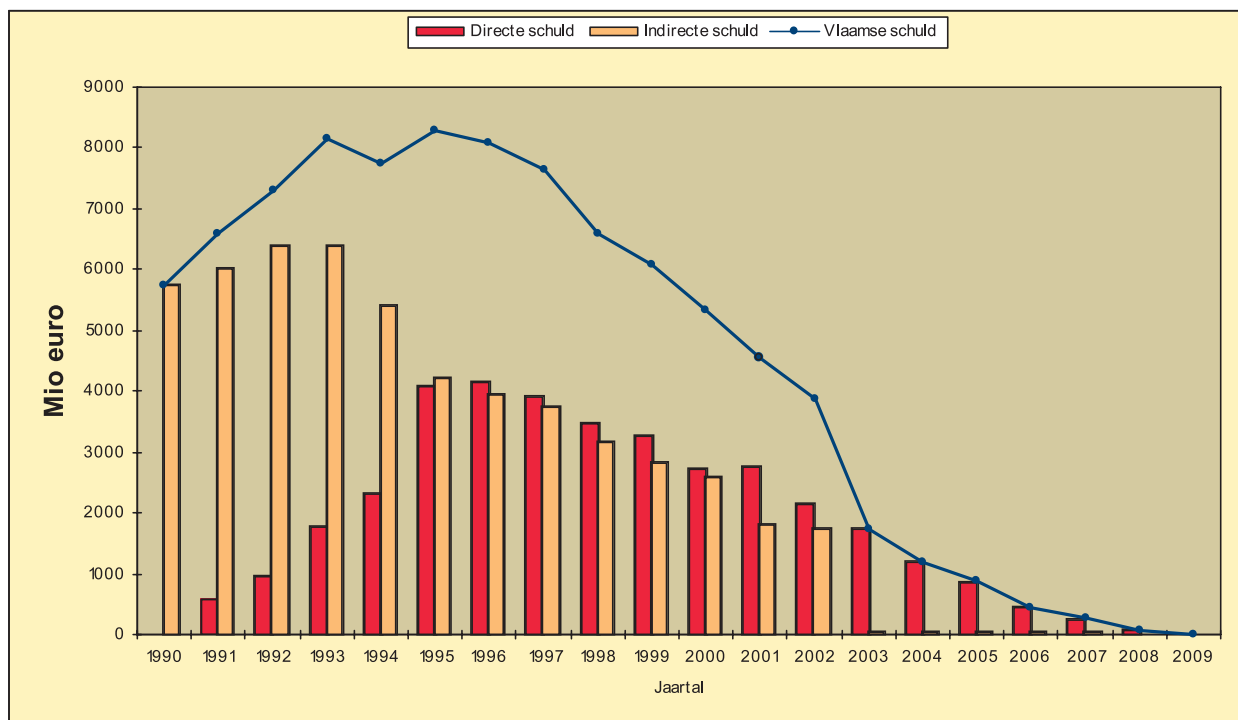
voor 1 miljoen werkende Vlamingen en de verhoging van het abatement inzake registratierechten van 12.500 euro naar 15.000 euro voor onroerende starters) werd in de begroting voor 2008 verrekend.

Wat betreft de door de HRF gevraagde begrotingsdoelstelling voor 2008 (de zogenaamde Norm) gaat het nog om slechts 35 miljoen euro en dit omwille van in het verleden aanvaarde extra inspanningen. Dit betekent een verlaging t.o.v. de begrotingsnorm in 2007 met 310 miljoen euro die aan de beschikbare beleidsmarge mag worden toegevoegd.

De invulling van de extra beleidsmarge betreft in grote mate de definitieve budgettaire invulling van tal van maatregelen opgenomen in het Vlaams regeerakkoord, andere in de loop van de legislatuur genomen politieke beslissingen alsook een deel nieuwe beleidsmaatregelen.

Tot slot kan worden bevestigd dat door een consequent volgehouden beleid van behaalde begrotingsoverschotten en versnelde schuldaflossing, een quasi nulschuld op het einde van het jaar 2008 een feit zal zijn.

Grafiek I.1 : Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1995-2009 (in miljoen euro)

HOOFDSTUK II

DE MIDDELENBEGROTING

1. Samenvattend overzicht

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de middelenraming 2008 in grote rubrieken. Om enige vergelijking mogelijk te maken werden ook de ramingen van de begrotingscontroles 1999 tot en met 2007 opgenomen.

Tabel M.1 : Grote rubrieken van de middelenbegroting 1999-2008 (in miljoen euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005
Samengevoegde en gedeelde belastingen	13.433	13.686	14.603	12.881	13.391	13.861	14.515
Specifieke dotaties	178	221	250	739	757	766	776
Gewestelijke belastingen (inclusief kijk- en luistergeld)	1.391	1.512	1.662	2.751	2.838	3.219	3.390
Toegewezen ontvangsten	36	46	67	70	146	96	91
Andere ontvangsten	149	154	193	277	270	590	359
Kredietverleningen en deelnemingen	1	1	13	1	0	286	247
Totaal	15.187	15.620	16.788	16.718	17.403	18.818	19.378

	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	15.119	16.089	16.112	16.809	697	4,3%
Specifieke dotaties	793	800	798	809	10	1,3%
Gewestelijke belastingen (inclusief kijk- en luistergeld)	4.002	4.278	4.261	4.496	235	5,5%
Toegewezen ontvangsten	109	96	118	100	-17	-14,6%
Andere ontvangsten	194	154	176	187	11	6,3%
Kredietverleningen en deelnemingen	23	41	170	51	-120	-70,3%
Totaal	20.239	21.458	21.636	22.452	816	3,8%

In het geheel genomen, kan gesteld worden dat de ramingen van de middelen traditiegetrouw gebeurde op realistische wijze. Voor het begrotingsjaar 2008 worden de ontvangsten op 22.452 miljoen euro begroot. Dit is 816 miljoen euro of 3,8% meer dan bij de begrotingscontrole 2007 die op 21.636 miljoen euro uitkwam. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2007 die op 21.458 miljoen euro uitkwam, bedragen deze cijfers respectievelijk 994 miljoen euro en 4,6%.

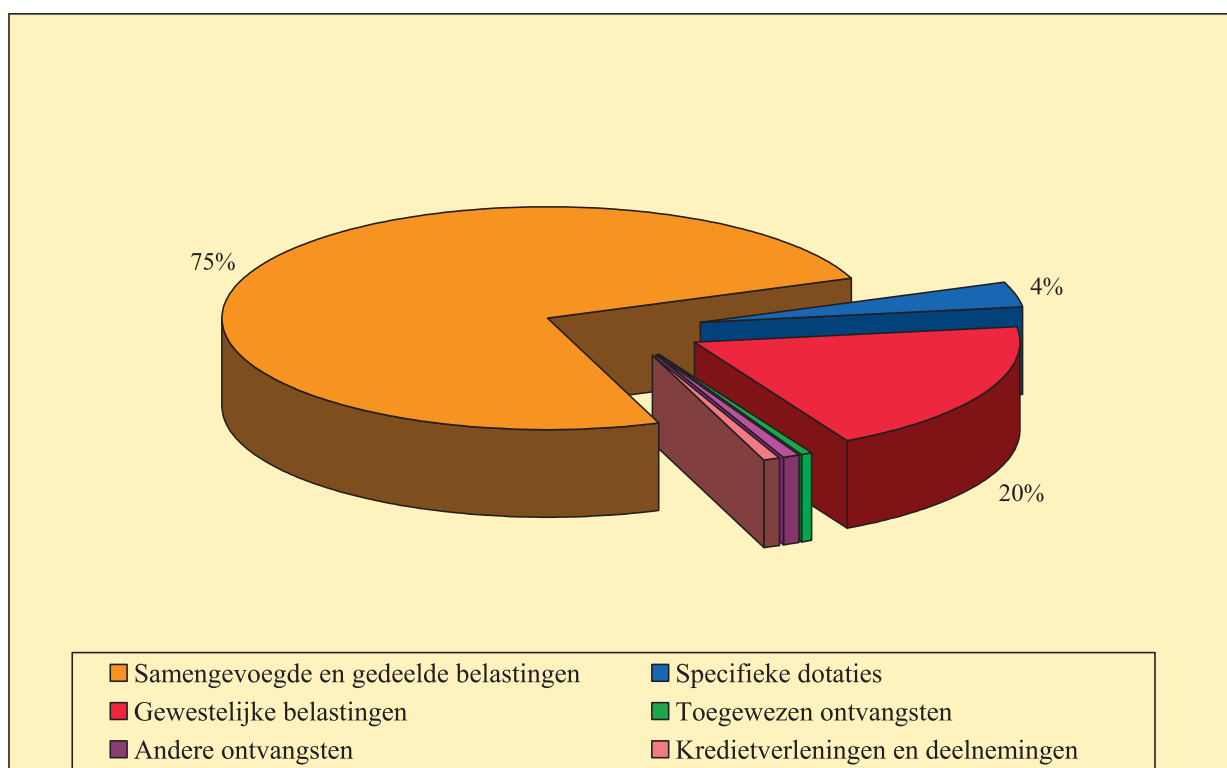
De ramingen van de middelen 2008 uit de bijzondere financieringswet bevatten eveneens de afrekening van het voorgaande begrotingsjaar. Hoe het totaalbedrag is samengesteld, blijkt uit tabel M.2. In de volgende paragrafen wordt getracht de deelaspecten nader te verklaren.

Indien er een duidelijke aanwijzing was voor een trendbreuk, dan werd deze mee verwerkt in de middelenberekening. De implicatie van het Lambermontakkoord is hiervan het voor de hand liggende – reeds gekende - voorbeeld. De gevolgen ervan voor de samengevoegde en

gedeelde belastingen, de specifieke dotaties en de gewestbelastingen worden in de tabellen M.1 en M.2 cijfermatig geïllustreerd. In de volgende paragrafen worden deze gevolgen ook inhoudelijk toegelicht. Omwille van het steeds toenemende geldelijke belang van het Lambermontakkoord wordt op het einde van het middenhoofdstuk in een aparte paragraaf een totaaloverzicht van het genoemde akkoord voorgesteld.

Grafiek M.1 toont de middelenbegroting 2008 opgedeeld in grote categorieën. Hieruit blijkt onmiddellijk het nog immer grote belang van de samengevoegde en gedeelde belastingen (75%). Idem dito voor de gewestelijke belastingen (20%). Voor het kijk- en luistergeld worden er na de invoering van het nultarief en de verwerking van de achterstallige betalingen geen ontvangsten meer voorzien.

Grafiek M.1 : Relatieve aandelen van de middelen categorieën voor het begrotingsjaar 2008

Tabel M.2 : Belangrijkste deelaspecten van de middelenbegroting 2008 (in duizend euro)

	Situatie BGC 2007 (b) (economische begroting februari 2007)		Situatie BGO 2008 (a) (economische begroting juni 2007)		Verschil (a) – (b) (exclusief afrekening)
	2006	2007	2007	2008	
Samengevoegde en gedeelde belastingen					
Gewest - PB zonder Lambermont	7.452.776	7.753.838	7.784.119	8.122.432	30.281
Gewest - PB-afrek Lambermont	-2.404.182	-2.486.578	-2.493.018	-2.586.254	-6.440
Gewest - PB extra middelen voor extra bevoegdheden	64.990	67.623	67.889	70.847	266
Totaal Gewest na Lambermont : samengevoegde belastingen	5.113.584	5.334.884	5.358.990	5.607.025	24.107
Gemeenschap - PB zonder Lambermont	3.430.359	3.568.931	3.582.869	3.738.588	13.938
Gemeenschap - BTW zonder Lambermont	6.095.674	6.213.782	6.207.678	6.338.040	-6.104
Gemeenschap - extra BTW Lambermont	646.739	829.834	862.897	1.060.286	33.063
Totaal Gemeenschap na Lambermont : gedeelde belastingen	10.172.772	10.612.548	10.653.445	11.136.914	40.897
Vermoedelijke afrekening jaar N-1 (eenmalig)		164.659		65.003	(-)
Algemeen totaal Samengevoegde en gedeelde belastingen	15.286.356	16.112.091	16.012.435	16.808.943	65.003
Dotaties vanwege Federale Overheid					
Tewerkstellingsprogramma's	261.560	261.560	261.560	261.560	0
Buitenlandse studenten	31.264	31.827	31.795	32.463	-31
Buitenlandse studenten (afrekening)				-31	
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	496.091	505.021	504.524	515.120	-496
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (afrekening)		-49		-496	(-)
Totaal dotaties vanwege Federale Overheid	788.914	798.358	797.879	808.615	-527
Gewestbelastingen	4.002.348	4.261.041	4.261.041	4.495.895	0
Andere niet-fiscale inkomsten	182.998	180.844	180.844	201.871	0
Lottomiddelen	34.137	36.550	36.550	36.000	0
Toegewezen ontvangsten	108.590	246.734	246.734	100.487	0
ALGEMEEN TOTAAL MIDDELEN	20.403.343	21.635.618	21.535.483	22.451.810	64.476

2. De samengevoegde en gedeelde belastingen

2.1. Parameters

Voor de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen werd gebruik gemaakt van de meest recente parameters inzake inflatie en economische groei. Tabellen M.3 en M.4 tonen een historisch overzicht van de evolutie in de parameters inflatie en economische groei zoals ze gebruikt werden voor de toepassing van de definitieve fase van de bijzondere financieringswet. Naast de klassieke parameters van economische groei en inflatie, spelen ook de fiscale capaciteit van gewesten en gemeenschappen, en het aantal leerlingen en –18-jarigen van de gemeenschap een belangrijke rol voor de berekening van de middelen die toegewezen worden vanuit de bijzondere financieringswet.

Tabel M.3 : Historisch overzicht van de reële BNP- / BNI- / BBP-groei

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1999 vermoedelijk 2000 initieel	1,80%	1,80%								
1999 definitief (*) 2000 begrotingscontrole	1,80%	2,50%								
2000 vermoedelijk 2001 initieel	1,96%	3,00%	2,50%							
2000 definitief 2001 begrotingscontrole	2,02%	3,10%	2,00%							
2001 vermoedelijk 2002 initieel	2,02%	3,10%	1,80%	2,00%						
2001 definitief 2002 begrotingscontrole	2,02%	3,10%	1,00%	1,00%						
2002 vermoedelijk 2003 initieel	2,51%	2,82%	1,00%	0,90%	2,40%					
2002 definitief 2003 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,80%					
2003 vermoedelijk 2004 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	2,00%	2,10%				
2003 definitief 2004 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%				
2004 vermoedelijk 2005 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	2,20%	2,40%			
2004 definitief 2005 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	2,40%			
2005 vermoedelijk 2006 initieel (**)	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,80%	2,40%		
2005 definitief 2006 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	2,20%		
2006 vermoedelijk 2007 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	2,70%	2,20%	
2006 definitief 2007 begrotingscontrole	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	3,00%	2,20%	
2007 vermoedelijk 2008 initieel	2,47%	2,22%	0,50%	1,83%	1,20%	1,50%	0,90%	3,00%	2,70%	2,20%

(*) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 5 oktober 1999 wordt vanaf de begrotingscontrole 2000 de jaarlijkse BNI-groei toegepast voor de middelenberekening 1999 Tot en met 2005

(**) In toepassing van het akkoord bereikt op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005 wordt vanaf de begrotingsopmaak 2006 de jaarlijkse BBP-groei toegepast voor de middelenberekening vanaf 2006.

Tabel M.4 : Historisch overzicht van de inflatie (consumptieprijsindex)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1999 vermoedelijk										
2000 initieel	1,20%	1,30%								
1999 definitief										
2000 begrotingscontrole	1,12%	1,30%								
2000 vermoedelijk										
2001 initieel	1,12%	1,80%	1,50%							
2000 definitief										
2001 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	1,50%							
2001 vermoedelijk										
2002 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%						
2001 definitief										
2002 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,60%						
2002 vermoedelijk										
2003 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,50%	1,40%					
2002 definitief										
2003 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%					
2003 vermoedelijk										
2004 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,30%	1,10%				
2003 definitief										
2004 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%				
2004 vermoedelijk										
2005 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%			
2004 definitief										
2005 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,00%			
2005 vermoedelijk										
2006 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,70%	2,20%		
2005 definitief										
2006 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,80%		
2006 vermoedelijk										
2007 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,90%	1,90%	
2006 definitief										
2007 begrotingscontrole	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,79%	1,80%	
2007 vermoedelijk										
2008 initieel	1,12%	2,55%	2,47%	1,64%	1,59%	2,10%	2,78%	1,79%	1,70%	2,10%

Voor de berekening van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap uit de bijzondere financieringswet werd gebruik gemaakt van de meest recente parameters zoals einde juni becijferd door een technische werkgroep van het Planbureau. Op deze wijze wordt er geanticipeerd op de nieuwe, officiële Economische Begroting die einde september door het Planbureau zal worden gepubliceerd.

Met betrekking tot de economische groei wordt de aangepaste conventie van 20 januari 1995 toegepast. Op deze wijze wordt vermeden dat herzieningen voor het verleden van de parameter van de reële groei door het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) de overgedragen middelen beïnvloeden. De herzieningen na de maand maart van het jaar $t+1$ van de reële groei van het bruto nationaal inkomen (of vanaf begrotingsjaar 2006 van het bruto binnenlands product) voor het jaar t zullen geen impact meer hebben op de berekening van de middelen voor de jaren na het jaar t . Voor de begrotingsjaren tot en met 2002 worden de BNI-groeivoeten weerhouden zoals opgenomen in de overeenkomst die werd besproken tussen de Federale Overheid en de Gewesten en Gemeenschappen.

Tabel M.5 bevat een overzicht van alle gebruikte parameters. De kolom '2007 initieel' toont de uitgangshypothesen bij de middelenberekening ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2007. De kolom '2007 aangepast' geeft de parameters weer die bij de begrotingscontrole 2007 werden geïmplementeerd. De kolom '2008 initieel' toont dan weer de parameters die bij de begrotingsopmaak 2008 gebruikt worden. De resultaten voor 2008 bevatten ook een afrekening over het begrotingsjaar 2007. Deze herraaming van het begrotingsjaar 2007 is gebaseerd op de parameters zoals vermeld in de kolom '2007 vermoedelijk'. De afrekening 2007 die ter gelegenheid van de begrotingsopmaak 2008 wordt gemaakt, is bijgevolg de cijfermatige vertaling van de parameterverschillen tussen de kolommen '2007 aangepast' en '2007 vermoedelijk'.

Bij de begrotingsopmaak 2008 wordt in de uitgavenbegroting opnieuw een conjunctuurprovisie ingeschreven, ten belope van 161 miljoen euro. Met de conjunctuurprovisie kunnen sterke schommelingen in de middelen opgevangen worden als gevolg van onverwachte wijzigingen in de parameters.

Tabel M.5 : Volledig parameteroverzicht

	Begrotingsjaar 2007			Begrotingsjaar 2008
	2007 initieel	2007 aangepast	2007 vermoedelijk	
BNI / BBP - groei	2,20%	2,20%	2,70%	2008 initieel 2,20%
Consumptie-index	1,90%	1,80%	1,70%	2,10%
Fiscale capaciteit	63,60%	63,60%	63,60%	63,60%
	27,66%	27,66%	27,66%	27,66%
	8,74%	8,74%	8,74%	8,74%
Personenbelasting (in duizend euro)	2006 = 2005 18.361.801	2006 = 2005 18.361.801	2006 = 2005 18.361.801	2007 = 2005 18.361.801
	7.856.577	7.856.577	7.856.577	7.856.577
	2.522.036	2.522.036	2.522.036	2.522.036
	128.624	128.624	128.624	128.624
Verdeelsleutel leerlingen	56,90%	56,93%	56,93%	56,93%
	43,10%	43,07%	43,07%	43,07%
Inwoners	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2006	01/01/2007
	01/01/2005	01/01/2005	01/01/2005	01/01/2005
	6.043.161	6.043.161	6.043.161	6.043.161
	3.323.430	3.323.430	3.323.430	3.323.430
	1.006.749	1.006.749	1.006.749	1.006.749
	72.512	72.512	72.512	72.512
Inwoners < 18 jaar (exclusief Duitstaligen)	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2006	30/06/2007
	31/08/2006	01/02/2007	01/02/2007	01/02/2007
	1.210.356	1.211.467	1.211.467	1.211.467
	731.801	732.357	732.357	732.357
	223.649	224.212	224.212	224.212
	101,7757%	101,8660%	101,8660%	101,8660%

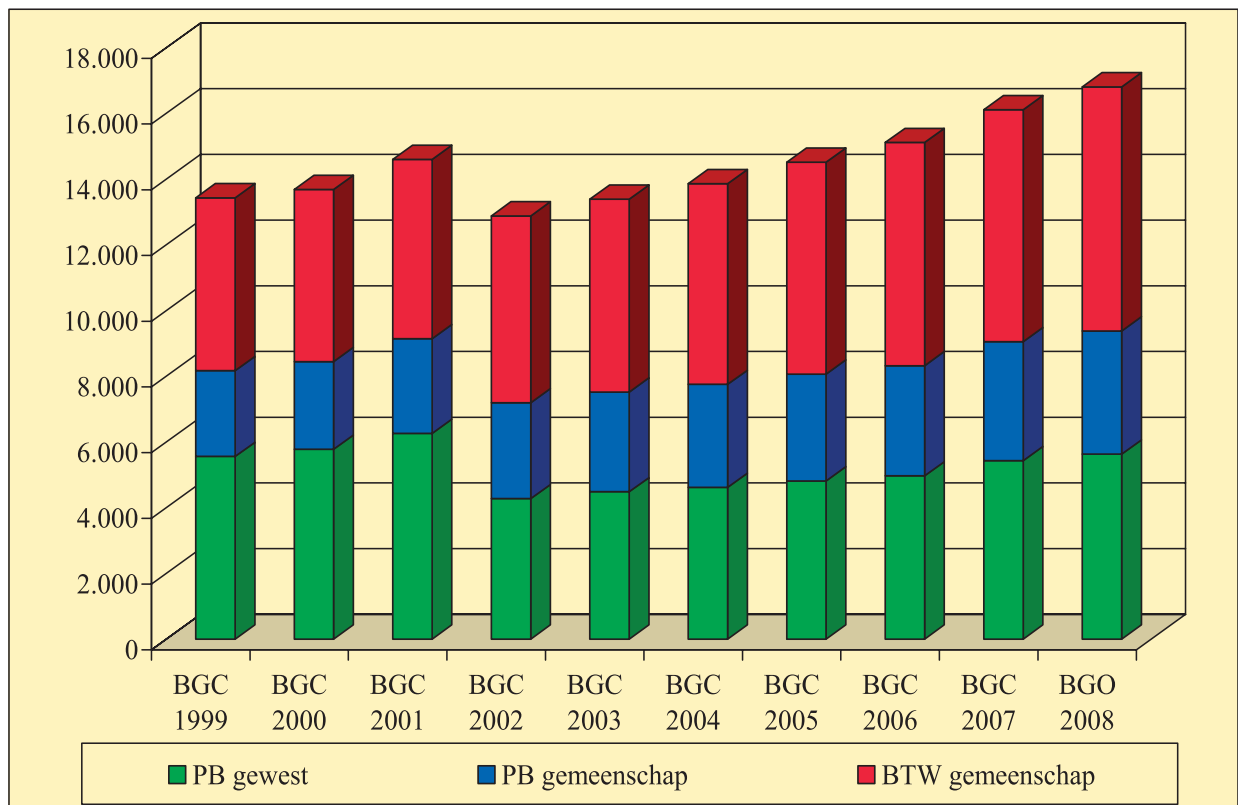
2.2. Resultaten

2.2.1. Algemeen

In 2008 zal de Vlaamse Gemeenschap ongeveer 75% van haar inkomsten uit de samengevoegde en gedeelde belastingen ontvangen. In 2001 was dit percentage nog een stuk hoger en bedroeg dit ongeveer 87%. De reden voor deze daling is terug te vinden in de effecten van het Lambermontakkoord, waarvan het cijfergedeelte kort wordt samengevat in paragraaf 8, tabel M.11.

Na Lambermont en met toepassing van de hierboven reeds opgenomen parameters wordt voor de ontvangsten uit de bijzondere financieringswet het volgende resultaat bekomen: grafiek M.2 geeft de evolutie weer van de samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekening) uit de bijzondere financieringswet en dit vanaf de begrotingscontrole 1999. Tabel M.7 geeft dezelfde informatie.

Grafiek M.2 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (in miljoen euro)

Tabel M.6 : Overzicht van de gedeelde en samengevoegde belastingen, inclusief afrekeningen (in mio euro)

	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004
Gewest	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5
PB	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.275,0	4.485,2	4.620,5
Gemeenschap	7.870,6	7.904,9	8.343,9	8.606,0	8.905,6	9.241,0
PB	2.610,3	2.667,7	2.886,7	2.916,9	3.039,3	3.134,4
BTW	5.260,3	5.237,2	5.457,2	5.689,1	5.866,3	6.106,7
Totaal	13.433,3	13.685,9	14.602,8	12.881,0	13.390,9	13.861,5

	BGC 2005	BGC 2006	BGC 2007	BGO 2008	Procentueel verschil
Gewest	4.816,5	4.970,7	5.432,5	5.631,1	3,66%
PB	4.816,5	4.970,7	5.432,5	5.631,1	3,66%
Gemeenschap	9.698,9	10.147,8	10.679,6	11.177,8	4,67%
PB	3.253,3	3.355,7	3.618,3	3.752,5	3,71%
BTW	6.445,5	6.792,1	7.061,2	7.425,3	5,16%
Totaal	14.515,3	15.118,5	16.112,1	16.808,9	4,33%

De raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 houdt rekening met datgene dat bepaald is in de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet. Krachtens deze artikelen – 33, §2bis voor de berekening van de samengevoegde belastingen en 47, §2bis voor de berekening van het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen – worden, indien het rekenkundige gemiddelde van de jaarlijkse reële economische groei tijdens de periode 1993 tot en met 2004 lager is dan 2,00%, de samengevoegde belastingen respectievelijk het PB-gedeelte van de gedeelde belastingen voor het begrotingsjaar 2005 opnieuw berekend, doch op basis van een uniforme reële groei van 2,00% tijdens de begrotingsjaren 1993 tot en met 2005. Aangezien de berekening van de samengevoegde en gedeelde belastingen voor het huidige jaar gebaseerd is op de resultaten van het voorgaande jaar, beïnvloeden de artikelen 33, §2bis en 47, §2bis van de bijzondere financieringswet eveneens de ramingen voor de begrotingsjaren 2006 en volgende.

2.2.2. Samengevoegde belastingen

De samengevoegde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2008 op 5.607.025 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2007 (zie paragraaf 2.2.4.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gewesten zijn wel in de ramingen opgenomen. De hierboven getoonde tabel M.2 dient als leidraad voor deze bondige uiteenzetting.

Krachtens het Lambermontakkoord werd de gewestaftrek ingevoerd. De gewestaftrek, de zogenaamde negatieve term, betreft een correctie op het basisbedrag dat vanuit de PB-opbrengsten krachtens de bijzondere financieringswet aan de gewesten wordt toegekend en dient als compensatie voor de bijkomende gewestbelastingen waarvan de opbrengst eveneens krachtens het Lambermontakkoord aan de gewesten wordt toegewezen. De gewestaftrek wordt bekomen door het gemiddelde te berekenen van de realisaties 1999 tot en met 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, van bepaalde gewestbelastingen. Vanaf 2003 wordt dit bedrag aangepast aan de inflatie en de economische groei. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen vanaf 2002 lager uitvallen dan voorgaande jaren. Voor 2008 wordt de gewestaftrek geraamd op 2.586.254 duizend euro.

Naast de toepassing van de negatieve term, werden aan de gewesten ook extra middelen toegekend voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de gewesten werden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek. De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in de bijzondere financieringswet. In totaal gaat het – opnieuw zonder afrekening - voor het begrotingsjaar 2008 om 70.847 duizend euro. Deze middelen worden mee verrekend in de PB-middelen die worden toegewezen aan de gewesten via de bijzondere financieringswet. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenstelling van dit bedrag.

Tabel M.7 : De nieuwe bevoegdheden (in duizend euro)

Bevoegdheid	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
Landbouw en zeevisserij	21.654	22.374	23.229	24.096	24.891	26.075	26.097	27.338
Wetenschappelijke instellingen	21.425	22.138	22.985	23.843	24.629	25.800	25.822	27.050
Uitvoerbeleid	9.288	9.692	10.077	10.453	10.796	11.392	11.402	11.944
Lokale overheden	3.805	3.673	3.815	3.962	4.093	4.298	4.302	4.516
Totaal	56.172	57.876	60.105	62.354	64.410	67.564	67.623	70.847

2.2.3. Gedeelde belastingen

De gedeelde belastingen kunnen voor het begrotingsjaar 2008 op 11.136.914 duizend euro geraamd worden. Dit bedrag houdt geen rekening met de afrekening 2007 (zie paragraaf 2.2.4.) en de dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld (zie paragraaf 3.1.). De Lambermonteffecten die gelden voor de gemeenschappen zijn wel in de raming opgenomen.

Krachtens de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een deel van de federaal geïnde personenbelasting en belasting op de toegevoegde waarde doorgestort. Beide doorstortingen worden voor 2008 op respectievelijk 3.738.588 en 6.338.040 duizend euro geraamd. Bovenop deze bedragen wijst artikel 38, §3bis van de bijzondere financieringswet aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belasting op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere wet ter financiering van gewesten en gemeenschappen opgenomen.

Laatstgenoemde toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op. Voor 2008 worden de extra BTW-middelen voor de Vlaamse Gemeenschap op 1.060.286 duizend euro geraamd.

2.2.4. Afrekening 2007

Zoals hierboven reeds gesteld en blijkt uit tabel M.5, het parameteroverzicht, worden bij de begrotingsopmaak en -controle ook telkens de samengevoegde en gedeelde belastingen van het voorgaande begrotingsjaar herraamd. In concreto worden bij de begrotingsopmaak 2008 de samengevoegde en gedeelde belastingen met betrekking tot het jaar 2007 herraamd. Deze herraaming wordt vergeleken met de raming die ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2007 werd gemaakt. Tabel M.8 situeert dit afrekeningsaldo 2007 in het kader van de middelen bij de begrotingsopmaak 2008.

Tabel M.8 : Afrekening 2007 (in duizend euro)

	2007 bij BGC 2007	2007 bij BGO 2008	Afrekening 2007	2008 bij BGO 2008	BGO 2008	Begrotingspost
	(1)	(2)	(3) = (2) - (1)	(4)	(5) = (4) + (3)	(6)
Gewest						
PB-middelen	5.334.884	5.358.990	24.107	5.607.025	5.631.132	
Totaal Gewest	5.334.884	5.358.990	24.107	5.607.025	5.631.132	ART CK4922B
Gemeenschap						
PB-middelen	3.568.931	3.582.869	13.938	3.738.588	3.752.525	
BTW-middelen	7.043.617	7.070.576	26.959	7.398.326	7.425.285	
Totaal Gemeenschap	10.612.548	10.653.445	40.897	11.136.914	11.177.811	ART CI4921B
Algemeen totaal	15.947.432	16.012.435	65.003	16.743.939	16.808.943	
(1) exclusief de afrekening 2006						
(2) exclusief de afrekening 2006						
(4) exclusief de afrekening 2007						

3. Dotaties vanwege de Federale Overheid

3.1. Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld

Krachtens het Lambermontakkoord werd het kijk- en luistergeld omgevormd van een gemeenschapsbelasting naar een gewestbelasting. De gemeenschappen verkregen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld. De berekening van de dotatie is gebaseerd op de gemiddelde netto-ontvangsten van het kijk- en luistergeld in 1999, 2000 en 2001, en dit in de betrokken gemeenschappen. Deze netto-ontvangsten moeten evenwel uitgedrukt worden in prijzen van 2002. Vanaf 2003 wordt het basisbedrag 2002 van de dotatie aangepast aan de inflatie.

Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze dotatie in 2008 op 514.623 duizend euro geraamd, inclusief -496 duizend euro afrekening (zie stijging in rubriek 'Specifieke dotaties' in tabel M.1).

3.2. Dotatie voor tewerkstellingsprogramma's

Op basis van artikel 35 van de bijzondere financieringswet wordt onder bepaalde voorwaarden aan de gewesten een dotatie toegekend die overeenstemt met de werkloosheidsvergoeding van elke voltijds uitgedrukte arbeidsplaats die door de gewesten ten laste wordt genomen. Voor het begrotingsjaar 2008 wordt de bedoelde dotatie op 261.560 duizend euro geraamd.

3.3. Dotatie ter financiering van het universitair onderwijs voor buitenlandse studenten

Krachtens artikel 62 van de bijzondere financieringswet wordt aan de gemeenschappen een dotatie toegekend ter financiering van het universitair onderwijs dat aan buitenlandse studenten wordt verstrekt. De basisbedragen die in het bedoelde artikel zijn voorzien, worden jaarlijks aan de inflatie aangepast. Voor het begrotingsjaar 2008 wordt de bedoelde dotatie geraamd op 32.432 duizend euro, inclusief -31 duizend euro afrekening

4. De gewestelijke belastingen

De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend, dit ondermeer ingevolge enkele doorgevoerde fiscale beleidsmaatregelen, zoals de verlaging van de registratierechten, de invoering van de meeneembaarheid en het abbatement en tenslotte ook de drastische verlaging van de schenkingsrechten. Met de additionele gewestbelastingen erbij, kan de totale opbrengst van de gewestbelastingen voor het begrotingsjaar 2008 op 4.495.895 duizend euro begroot worden (inclusief boetes en nalatigheidsinteressen; zie tabel M.10).

De additionele gewestbelastingen zijn die gewestbelastingen die krachtens het Lambermont-akkoord in 2002 van de Federale Overheid naar de gewesten werden overgeheveld. Het gaat hier om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), de hypotheekrechten, de schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen werden mee overgeheveld naar de gewesten. Tabel M.9 geeft een overzicht van deze ramingen.

Tabel M.9 : Additionele gewestbelastingen (in duizend euro)

	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005
Registratierechten (58,592%)	570.353	586.306	666.080	708.278
Hypotheekrechten	119.893	100.000	122.856	130.461
Schenkingsrechten	29.188	40.000	111.677	139.916
Verkeersbelasting	626.986	678.758	746.184	770.970
Belasting op de inverkeersstelling	129.980	149.750	173.379	182.978
Eurovignet	51.037	55.673	70.869	70.869
Totaal	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472

	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
Registratierechten (58,592%)	903.774	976.956	984.500	1.063.499
Hypotheekrechten	174.222	204.363	145.401	146.720
Schenkingsrechten	241.356	264.179	214.953	214.953
Verkeersbelasting	798.700	824.580	841.612	857.182
Belasting op de inverkeersstelling	180.826	185.653	210.218	218.897
Eurovignet	81.083	88.060	72.554	72.359
Totaal	2.379.961	2.543.791	2.469.238	2.573.610

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, worden de additionele gewestbelastingen bij de begrotingsopmaak 2008 op 2.573.610 duizend euro geraamd. Dit is 4,2% meer dan bij de begrotingscontrole 2007. De totale gewestbelastingen worden op 4.495.895 duizend euro geraamd. Dit is 234.854 duizend euro of 5,5% meer dan bij de begrotingscontrole 2007.

Vooral de verkeersbelasting, de registratierechten en de successierechten worden in 2008 hoger ingeschat dan in 2007.

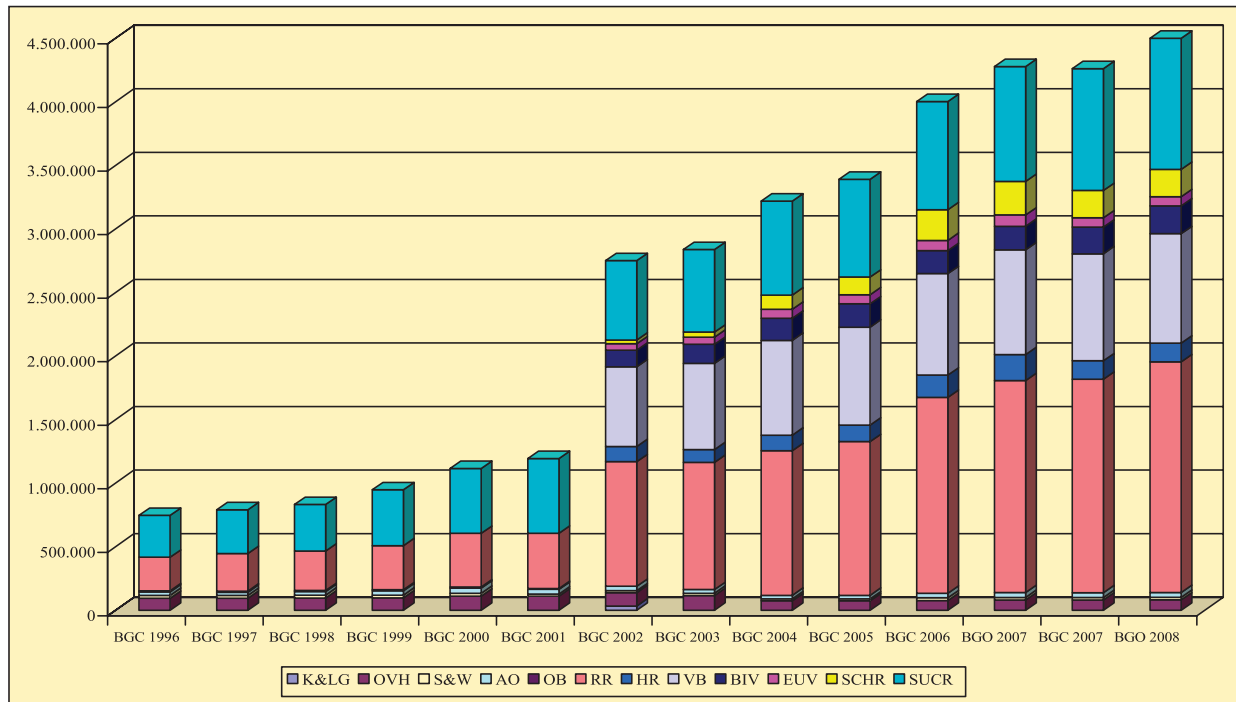
Inzake de gewestbelastingen komt in 2008 de maatregel op kruissnelheid die in 2007 werd geïmplementeerd inzake de successierechten. Er wordt immers in 2008 rekening gehouden met een minderontvangst van 45 miljoen euro voor de vrijstelling van de gezinswoning voor de langstlevende partner bij het overlijden van de andere partner. Bovendien wenst de Vlaamse regering in 2008 een vrijstelling in te voeren van de verkeersbelasting op aanhangwagens die eigendom zijn van natuurlijke personen. Deze minderontvangst wordt op 4 miljoen euro geraamd.

Tot slot geven tabel M.10 en grafiek M.3 een samenvattend overzicht.

Tabel M.10 : De gewestelijke belastingen 2008 (inclusief boetes en nalatigheidsintresten) (in duizend euro)

	Basis	Intresten	Boetes	Totaal
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0
Onroerende voorheffing	77.735	4.372	0	82.107
Belasting op de spelen en weddenschappen	19.657	25	0	19.682
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	38.015	21	0	38.036
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	0	0	0	0
Registratierechten	1.812.647	46	2.400	1.815.093
Hypotheekrechten	146.718	0	2	146.720
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	855.056	65	2.061	857.182
Belasting op de inverkeersstelling	218.881	16	0	218.897
Eurovignet	71.590	1	768	72.359
Schenkingsrechten	214.832	17	104	214.953
Successierechten en recht van overgang bij overlijden	1.013.208	11.267	6.391	1.030.866
Totaal	4.468.339	15.830	11.726	4.495.895

Grafiek M.3 : De begrote gewestelijke belastingen over de periode 1996-2008 (in duizend euro)

5. Toegewezen ontvangsten

Aan een begrotingsfonds toegewezen of geaffecteerde ontvangsten zijn ontvangsten die voorbehouden worden voor het dekken van bepaalde duidelijk omschreven uitgaven. De belangrijkste toegewezen ontvangsten in de middelenbegroting 2008 zijn :

- de inschrijvingsgelden van het deeltijds kunstonderwijs (programma FF);
- de terugbetaling van salarissen en salaristoelagen in de onderwijssector (programma FC);
- de inkomsten in het kader van het medisch-sociaal beleid (programma GD);
- de inkomsten van het Energiefonds (programma LE);
- de inkomsten van het Vernieuwingsfonds (programma ND).

6. Andere ontvangsten

De andere ontvangsten betreffen niet-fiscale, niet-toegewezen ontvangsten die niet als opbrengsten uit kredietverleningen of deelnemingen kunnen bestempeld worden. Tot deze categorie behoren o.a.:

- de ontvangen renten in het kader van een autonoom kas- en schuldbeheer (programma CG) (21,5 miljoen euro);
- de opbrengsten aan dividenden (programma EC) (32,5 miljoen euro).

Een bijzondere plaats binnen deze categorie wordt ingenomen door de Lotto-middelen (programma CI). Volgens artikel 62bis van de bijzondere financieringswet krijgt elke gemeenschap een bepaald percentage van de te verdelen winst van de Nationale Loterij toegewezen. De federale ministerraad dient hiertoe de uitkeerbare winst te bepalen. Voor de raming bij de begrotingsopmaak 2008 wordt er uitgegaan van de voorlopige winstverdeling ten belope van 36,0 miljoen euro.

7. Kredietverleningen en deelnemingen

De kredietverleningen en deelnemingen worden in de algemene toelichting als een aparte middelen categorie weergegeven omwille van de bijzondere plaats die zij innemen in het geheel. Om de overgang te maken van algemene ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten worden zij immers niet in acht genomen (zie paragraaf 9). Belangrijke opbrengsten uit kredietverleningen en deelnemingen in de middelenbegroting 2008 zijn de ontvangsten uit de verkoop van de Indaver participatie (programma CC) (50,0 miljoen euro). In 2008 worden er in het fonds ter valorisatie van de GIMV-participatie (programma CC) geen nieuwe inkomsten verwacht.

8. Lambermontoverzicht

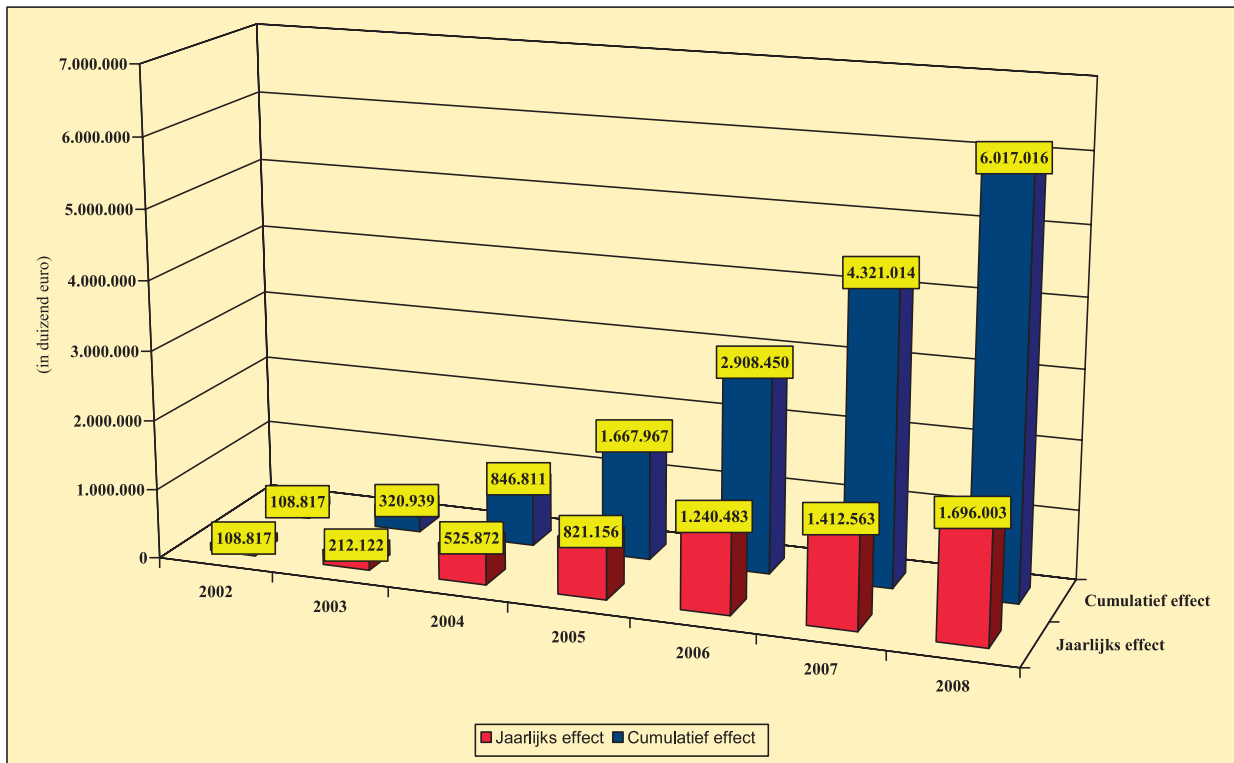
Om het overzicht te behouden geven onderstaande tabel en grafiek een samenvatting van de budgettaire implicaties van het Lambermontakkoord. Iedere budgettaire implicatie werd in de vorige paragrafen reeds inhoudelijk toegelicht.

Tabel M.11 : Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	BGC 2002	BGC 2003	BGC 2004	BGC 2005
Gewestafrek	-2.108.768	-2.168.705	-2.243.530	-2.307.778
Extra bevoegdheden	56.172	57.661	59.814	61.941
Extra BTW-middelen	118.259	211.633	309.585	545.753
Aandeel winst Nationale Loterij	27.243	34.021	34.013	34.100
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	455.286	466.503	474.745	483.668
Kijk- en luistergeld	33.188	523	200	0
Additionele gewestbelastingen	1.527.437	1.610.487	1.891.045	2.003.472
Totaal effect	108.817	212.122	525.872	821.156

Omschrijving maatregel	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
Gewestafrek	-2.383.694	-2.497.262	-2.499.946	-2.592.694
Extra bevoegdheden	63.958	68.025	68.204	71.113
Extra BTW-middelen	646.283	834.323	833.545	1.093.350
Aandeel winst Nationale Loterij	34.137	36.550	36.550	36.000
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	499.838	506.550	504.972	514.623
Kijk- en luistergeld	0	0	0	0
Additionele gewestbelastingen	2.379.961	2.543.791	2.469.238	2.573.610
Totaal effect	1.240.483	1.491.977	1.412.563	1.696.003

Grafiek M.4 : Budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord (inclusief afrekening) (in duizend euro)

9. ESR gecorrigeerde ontvangsten

Om de overgang te maken van totale begrote ontvangsten naar ESR gecorrigeerde ontvangsten dienen op het eerstgenoemde bedrag een aantal correcties te worden aangebracht. De onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Tabel M.12 : ESR gecorrigeerde ontvangsten in de algemene middelenbegroting (in duizend euro)

	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
Totale ontvangsten	20.239.268	21.457.785	21.635.619	22.451.811
Deelnemingen en kredietverleningen (ESR code 8)	-22.909	-40.806	-170.306	-50.655
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (ESR code 463 / 464 en 663 / 664)	-1.188	-797	-279	-3.445
Correctie aanrekening ontvangsten	24.253	27.500	27.500	27.500
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	20.239.424	21.443.682	21.492.534	22.425.211

Vooreerst worden de ontvangsten, begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (ESR code 8), geneutraliseerd. Een volgende correctie heeft te maken met de consolidatie van de Vlaamse ministeries met hun instellingen.

De laatste correctie houdt verband met de aanrekening van de ontvangsten. Concreet wordt de geraamde opbrengst van de gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse Overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkoheringen door de Federale Overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat (¹).

¹ Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

10. De te consolideren instellingen

Om tot de ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen te komen, moet de redenering uiteengezet in paragraaf 9 ook op deze instellingen worden toegepast. De onderstaande tabel geeft een overzicht van hun eigen ontvangsten. Hierbij werden de instellingen met belangrijke bedragen aan eigen ontvangsten apart vermeld.

Tabel M.13 : ESR gecorrigeerde ontvangsten van de te consolideren instellingen (in duizend euro)

	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
MINA	154.510	141.930	158.134	156.258
VIF	51.288	43.897	43.897	58.932
Loodswezen	68.430	71.623	72.270	75.360
Andere instellingen met DAB-vorm	12.027	13.074	13.934	13.978
VDAB	125.897	103.836	115.683	121.432
NV Waterwegen en Zeekanaal	50.962	47.804	47.804	55.312
VRT	158.374	165.893	183.499	177.270
Kind & Gezin	93.950	101.484	100.800	103.949
VAPH	30.287	22.857	22.852	22.912
VVM - De Lijn	127.298	127.297	176.932	187.335
Andere instellingen met VOI-vorm	174.038	150.008	199.184	199.166
Totaal	1.047.061	989.703	1.134.989	1.171.904

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *Minafonds* zijn in hoofdzaak afkomstig van de milieuheffingen. Deze heffingen worden geïnd door de Vlaamse openbare milieu-instellingen. Meer bepaald int OVAM de afvalstoffenheffing, VMM de waterheffingen en VLM de administratieve geldboetes in het kader van MAP III.

De ontvangsten uit de afvalstoffenheffing worden op 50,7 miljoen euro geraamd. Voor de oppervlaktewaterheffing kan voor de eerste maal sinds de invoering van de gewestelijke saneringsbijdrage een verhoging worden genoteerd met 2 miljoen euro tot 57,5 miljoen euro. De raming aan inkomsten uit de grondwaterheffing volgt deze stijgende lijn. Ze bedraagt 22,8 miljoen euro. De ontvangsten uit de vroegere mestheffingen aangevuld met de nieuwe administratieve geldboetes worden begroot op 10,8 miljoen euro.

Het merendeel van de ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VIF* wordt verklaard door de opbrengsten van nevenbedrijven langs autosnelwegen (18 miljoen euro). Verder haalt het *VIF* zijn ontvangsten uit retributies van openbare domeinen (7,3 miljoen euro), uit opbrengsten van watervangen vanwege de havenbedrijven (2,8 miljoen euro), uit schaderegelingen voortvloeiend uit het beheer van openbare domeinen (11 miljoen euro), uit de verkoop van onroerende goederen (17,1 miljoen euro) en uit de financiering door Europese instellingen van mobiliteitsuitgaven (1,1 miljoen euro). De diverse ontvangsten bedragen 1,7 miljoen euro.

Het *Loodswezen* staat in voor het beloodsen van zeeschepen van en naar de Vlaamse havens. De ESR gecorrigeerde ontvangsten bestaan in hoofdzaak uit loodsgelden. Door de sterke stijging van de trafiek op de havens van Antwerpen en Zeebrugge worden de ontvangsten in 2008 op 72 miljoen euro geraamd. Dit is 3 miljoen euro meer dan in 2007. Tot slot genereert het *Loodswezen* nog 2,7 miljoen euro aan diverse ontvangsten.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VDAB* worden geraamd op 121 miljoen euro. Dit bedrag is hoofdzakelijk samengesteld uit verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (72,0 miljoen euro voortkomende uit eigen of uitbestede opleidingen ten behoeve van bedrijven of uit gezamenlijke projecten met derden zoals werkwinkels), inkomensoverdrachten vanuit Europese maatregelen (37,5 miljoen euro) en inkomensoverdrachten van de Federale Overheid voor het federale inschakelingsplan (10,5 miljoen euro).

De *NV Waterwegen en Zeekanaal* haalt zijn ESR gecorrigeerde ontvangsten voornamelijk uit scheepvaartrechten, cijnsrechten, retributies en inkomsten uit watervangen. Ze vertegenwoordigen samen een bedrag van 20,6 miljoen euro. De overige ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit de recuperatie van belastingen en heffingen (27,4 miljoen euro). Tot slot ontvangt de *NV Waterwegen en Zeekanaal* een investeringsbijdrage van de *NV BAM* ten belope van 7 miljoen euro.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VRT* worden op 177 miljoen euro begroot. Deze ontvangsten bestaan hoofdzakelijk uit de verkopen van niet-duurzame goederen en diensten (139,6 miljoen euro uit sponsoring, radioreclame en andere overeenkomsten met derden) en uit de recuperatie van de belasting op de toegevoegde (27,8 miljoen euro). Tenslotte wordt ook 8 miljoen euro ontvangen uit de verkoop van niet-duurzame goederen en diensten aan het buitenland.

De ESR gecorrigeerde ontvangsten van *Kind en Gezin* bedragen 103,9 miljoen euro. De ouderbijdragen ter waarde van 100,5 miljoen euro zijn hiervan het belangrijkste bestanddeel. Deze ouderbijdragen kunnen opgesplitst worden in ouderbijdragen voor kinderdagverblijven ter waarde van 39,1 miljoen euro, ouderbijdragen voor diensten voor opvanggezinnen ter waarde van 61,3 miljoen euro en bijdragen voor adoptie ter waarde van 13 duizend euro. Door het stijgende aantal geboorten nemen deze ouderbijdragen toe met 3,6% ten opzichte van de begroting 2007, in plaats van de gebruikelijke 1,5%. *Kind en Gezin* ontvangt tevens 2,4 miljoen euro aan sociale Maribel.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van het *VAPH* bedragen 22,9 miljoen euro. De twee belangrijkste componenten zijn enerzijds de terugvorderingen binnen de residentiële sector en anderzijds de terugvorderingen binnen de individuele materiële bijstand. Deze nemen respectievelijk 83% en 11% van het totaal voor hun rekening.

De totale ESR gecorrigeerde ontvangsten van de *VVM - De Lijn* bedragen 187 miljoen euro voor het begrotingsjaar 2008. Het merendeel ervan betreft opbrengsten uit de verkoop van tickets en abonnementen aan bedrijven en privé-gebruikers (137,7 miljoen euro). De overige ontvangsten resulteren uit de recuperatie van belastingen en heffingen (49,6 miljoen euro).

Als de resultaten van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen worden samengevoegd, levert dit het volgende resultaat op aan ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid.

Tabel M.14 : ESR gecorrigeerde ontvangsten van de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	BGC 2006	BGO 2007	BGC 2007	BGO 2008
Vlaamse ministeries	20.239.424	21.443.682	21.492.534	22.425.211
Te consolideren instellingen	1.047.061	989.703	1.134.989	1.171.904
Totaal	21.286.485	22.433.385	22.627.523	23.597.115

HOOFDSTUK III

DE UITGAVENBEGROTING

De beleidsruimte van de Vlaamse overheid neemt in 2008 met 1,2 miljard toe. Aan deze sterke stijging liggen twee belangrijke factoren aan de basis. Enerzijds nemen de geconsolideerde ontvangsten met 970 miljoen euro toe, anderzijds daalt het te respecteren overschot op de begroting met 310 miljoen euro.

De toegenomen beleidsmarge wordt aangewend om de toegenomen kosten bij constant beleid (= volledige uitvoering geven aan alle in het verleden genomen beleidsbeslissingen) te financieren, nieuwe beleidsinitiatieven te initiëren en (benodigde) reserves aan te leggen.

Wat betreft de kosten bij constant beleid, springt vooral de kost van indexatie in het oog. In de begroting 2008 wordt rekening gehouden met een toename van de gezondheidsindex van 1,5%, wat aanleiding geeft tot een toename van de kredieten met 103 miljoen euro. Hiernaast wordt tevens voorzien in een overschrijding van de spilindex in januari 2008. Dit geeft aanleiding tot het aanleggen van een indexprovisie ten belope van 262 miljoen euro.

Omdat de inkomsten uit federale dotaties nog gebaseerd zijn op economische cijfers die dateren van voor de beursperikelen naar aanleiding van de problemen met Amerikaanse rommelhypotheken, wordt er uit voorzichtigheidsoverwegingen aan uitgavenzijde een conjunctuurprovisie van 161 miljoen euro ingeschreven. Ook in de voorziene indexprovisie zit een aanzienlijke vrije buffer (=120 miljoen euro) tegen eventueel tegenvallende doorstortingen vanwege de federale overheid of een mogelijk aantrekkende inflatie.

Naast deze extra voorziene uitgaven m.b.t. het constante beleid en de extra reserveringen, komt er ook een groot deel beleidsmarge vrij voor nieuwe initiatieven. Deze nieuwe initiatieven worden verder in detail besproken.

Tenslotte valt op te merken dat de Vlaamse regering, ingeval van extra overdrachten naar het FFEU eind 2007, bij de begrotingscontrole 2008 zal nagaan hoeveel extra beleidsmarge kan worden ingezet in het beleidsdomein wetenschapsbeleid en innovatie teneinde de zogenaamde Lissabon-norm te behalen.

De middelen die reeds zijn verworven in het Toekomstfonds bieden Vlaanderen in de toekomst budgettaire comfort inzake vergrijzing en mogelijke verdere stappen in de staatshervorming.

Hierna wordt vooreerst een overzicht geboden van de beleids- en betaalkredieten naar aanleiding van de aangepaste begroting 2007 en de initiële begroting 2008. Hierbij wordt er ook in een apart overzicht met betrekking tot de beleids- en betaalkredieten van het FFEU voorzien.

Vervolgens wordt de evolutie van de beleids- en betaalkredieten verder opgedeeld per beleidsdomein, waarbij de nieuw voorziene initiatieven in een verder detail worden besproken.

In navolging van de vergelijking van de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein, wordt er tenslotte per beleidsdomein voorzien in een korte bespreking van de belangrijkste budgettaire maatregelen.

1. De beleids- en betaalkredieten

Onderstaande tabellen U.1., resp. U.2., geven de beleids- en betaalkredieten bij de aangepaste begroting 2007 en de initiële begroting 2008 weer. Deze beleids- en betaalkredieten houden rekening met de verschillende correcties die tevens worden doorgevoerd voor de berekening van het vorderingensaldo (zie infra).

Tabel U.1 geeft de toename van de beleidskredieten met 1,2 miljard euro weer.

Tabel U.1: Totaal beleidskredieten BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

	BC 2007 (a)	BO 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Beleidskredieten ministeries + te consolideren instellingen	22.212.848	23.380.990	1.168.142
Reserve-evolutie Pensioenfonds(*)	-1.312	-329	983
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	0	0	0
Reserve-evolutie Zorgfonds	-19.173	1.922	21.095
Correctie gelopen intresten	-2.507	-1.276	1.231
TOTAAL	22.189.856	23.381.307	1.191.451

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo groot mogelijk te houden, wordt reserve-opbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder beleidskrediet, resp. meer beleidskrediet.

Tabel U.2 geeft de stijging van de betaalkredieten met 1,2 miljard euro weer.

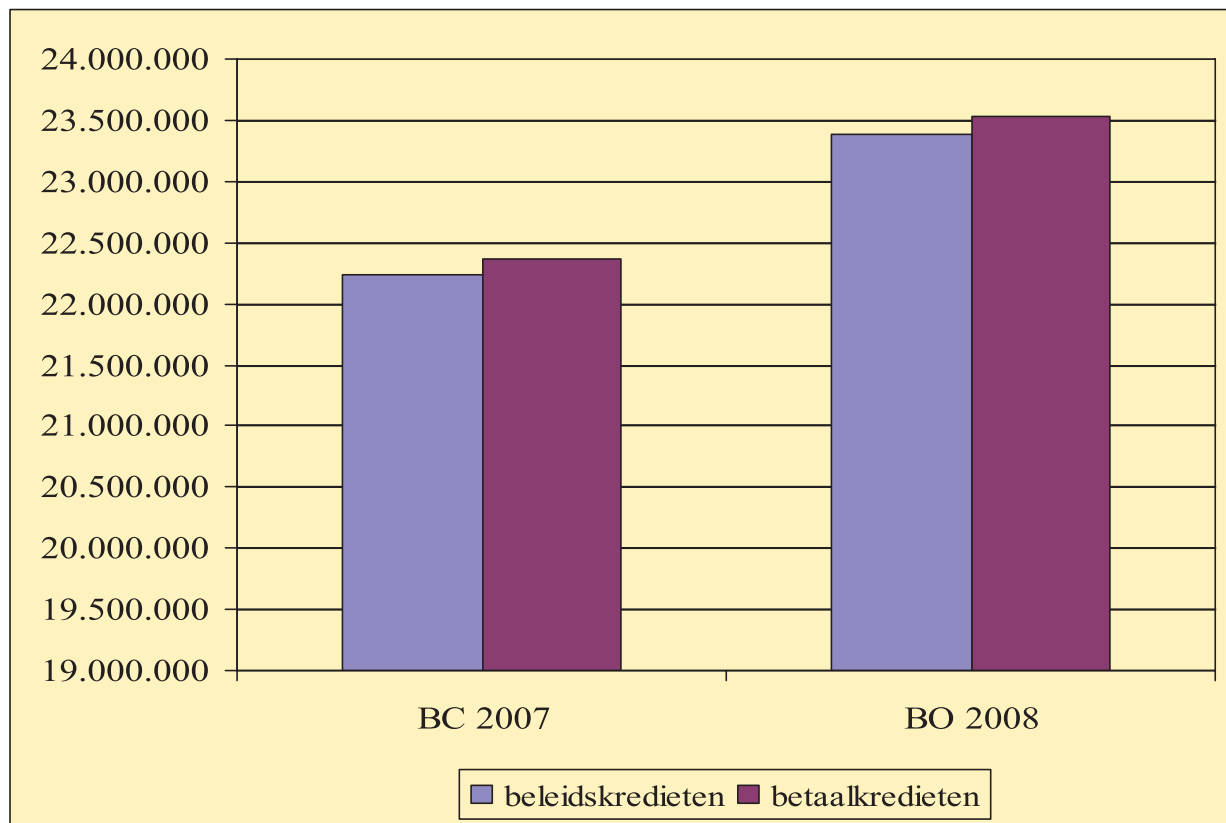
Tabel U.2: Totaal betaalkredieten BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

	BC 2007 (a)	BO 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Betaalkredieten ministeries + te consolideren instellingen	22.346.000	23.534.281	1.188.281
Reserve-evolutie Pensioenfonds (*)	-1.312	-329	983
Reserve-evolutie Pensioenfonds VRT	0	0	0
Reserve-evolutie Zorgfonds	-19.173	1.922	21.095
Correctie gelopen intresten	-2.507	-1.276	1.231
TOTAAL	22.323.008	23.534.598	1.211.590

(*) Teneinde de link met de berekening van het vorderingensaldo zo groot mogelijk te houden, wordt reserve-opbouw, resp. reserveafbouw, beschouwd als zijnde minder betaalkrediet, resp. meer betaalkrediet.

Op basis van grafiek U.1. kan vastgesteld worden dat de betaalkredieten zowel bij de aangepaste begroting 2007, als bij de initiële begroting 2008 boven de beleidskredieten liggen. Dit betekent dat er ook in de begroting 2008 nog steeds een verwachte afbouw van het niveau aan impliciete schuld t.o.v. het niveau in 2007 is.

Grafiek U.1 : Beleids- en betaalkredieten BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

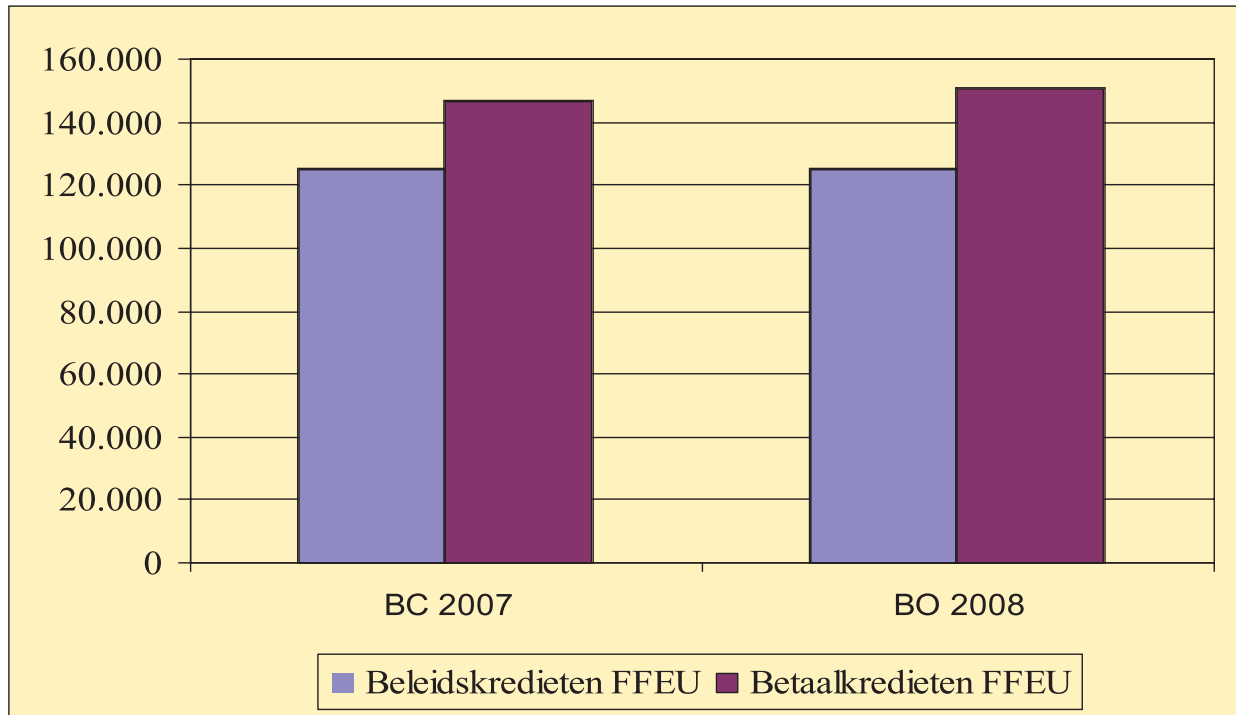
Ervan uitgaand dat binnen de begroting 2007 op het einde van het jaar 125 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten niet zullen worden aangewend en bijgevolg kunnen worden getransfereerd naar het financieringsfonds voor eenmalige investeringen en schuldafbouw (FFEU) wordt opnieuw volgende verdeling vooropgesteld:

- 100 miljoen voor het wegwerken van gevaarlijke verkeerspunten en dringende wegenwerken;
- 15 miljoen voor waterwegen en de sanering van slib;
- 10 miljoen voor bodemsanering.

Ook in het FFEU zijn er in 2008, net als in de aangepaste begroting 2007, meer betaalkredieten voorzien dan beleidskredieten.

Grafiek U.2 geeft een voorstelling van de in het FFEU voorziene kredieten.

Grafiek U.2 : FFEU-Beleids- en betaalkredieten BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

2. De beleids- en betaalkredieten verdeeld over de 13 beleidsdomeinen

Naast de totale beleids- en betaalkredieten is het ook interessant om de verdeling van deze kredieten per beleidsdomein weer te geven.

Onderstaande tabel U.3 geeft de beleidskredieten per beleidsdomein weer voor de aangepaste begroting 2007 en de initiële begroting 2008.

Tabel U.3 : Beleidskredieten per beleidsdomein BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BC 2007 (a)	BO 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Hogere Entiteiten	119.950	122.728	2.778
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	104.781	104.816	35
Bestuurszaken	2.304.647	2.482.583	177.936
Financiën en Begroting	344.269	684.011	339.742
Internationaal Vlaanderen	163.533	171.187	7.654
Economie, Wetenschappen en Innovatie	987.209	1.070.842	83.633
Onderwijs en Vorming	8.876.527	9.042.222	165.695
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.700.791	2.804.100	103.309
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.163.622	1.140.918	-22.704
Werk en Sociale Economie	1.308.047	1.352.405	44.358
Landbouw en Visserij	155.660	154.250	-1.410
Leefmilieu, Natuur en Energie	714.846	803.211	88.365
Mobiliteit en Openbare Werken	2.661.410	2.827.063	165.653
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	607.556	620.654	13.098
Aflopende programma's	0	0	0
TOTAAL	22.212.848	23.380.990	1.168.142

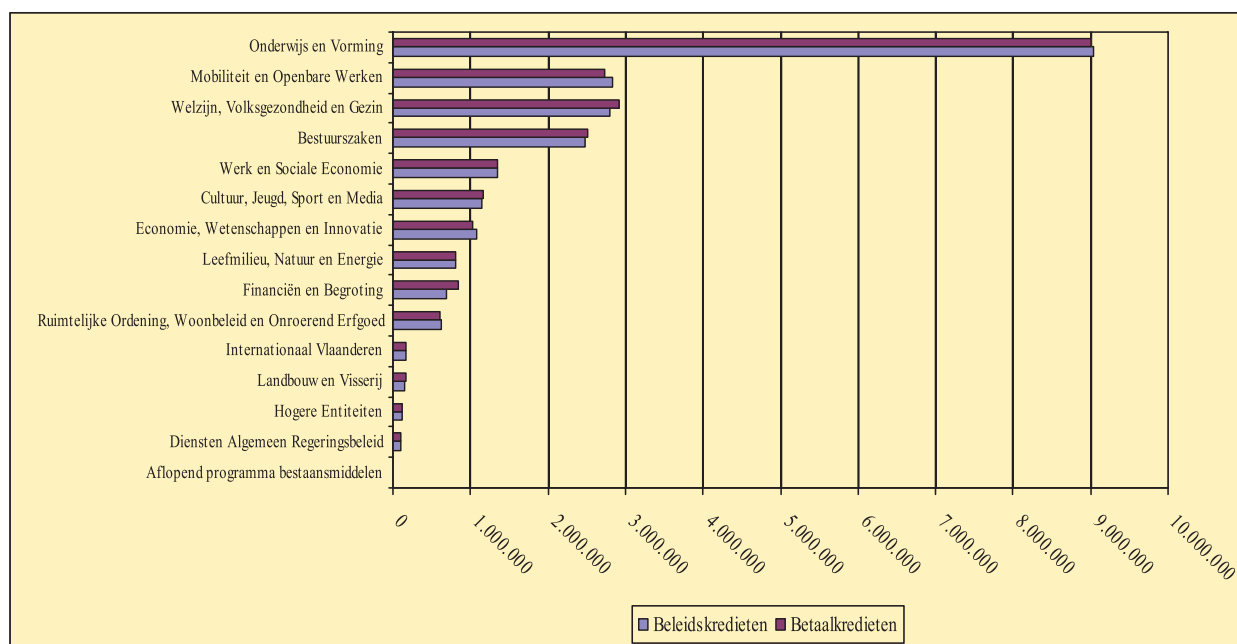
Onderstaande tabel U.4 geeft de betaalkredieten per beleidsdomein weer voor de aangepaste begroting 2007 en de initiële begroting 2008.

Tabel U.4: Betaalkredieten per beleidsdomein BC 2007 en BO 2008 (in duizend euro)

Beleidsdomein	BC 2007 (a)	BO 2008 (b)	(b) – (a) = (c)
Hogere Entiteiten	119.950	122.728	2.778
Diensten Algemeen Regeringsbeleid	103.873	103.236	-637
Bestuurszaken	2.322.277	2.514.324	192.047
Financiën en Begroting	436.578	840.475	403.897
Internationaal Vlaanderen	164.676	168.985	4.309
Economie, Wetenschappen en Innovatie	954.048	1.034.722	80.674
Onderwijs en Vorming	8.870.203	9.002.158	131.955
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	2.843.693	2.909.588	65.895
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	1.147.174	1.161.504	14.330
Werk en Sociale Economie	1.307.254	1.351.046	43.792
Landbouw en Visserij	163.420	161.256	-2.164
Leefmilieu, Natuur en Energie	758.442	815.651	57.209
Mobiliteit en Openbare Werken	2.518.084	2.739.654	221.570
Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed	605.649	608.954	3.305
Aflopende programma's	30.679	0	-30.679
TOTAAL	22.346.000	23.534.281	1.188.281

Grafiek U.3. biedt vervolgens een overzicht van de beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein van de begroting 2008, gerangschikt volgens de grootte van de voorziene beleidskredieten.

Grafiek U.3 : Beleids- en betaalkredieten per beleidsdomein BO 2008 (in duizend euro)

3. Bespreking per beleidsdomein

Na de cijfermatige bespreking van de globale uitgavenbegroting 2008 wordt hierna een greep genomen uit de belangrijkste nieuwe beleidsinitiatieven in de uitgavenbegroting 2008 per beleidsdomein.

3.1. Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

Er wordt 500 duizend euro uitgetrokken voor de samenwerking met een onafhankelijk orgaan voor de bevordering van gelijke behandeling van alle personen. Dit orgaan zal in rechte kunnen optreden in de geschillen ingeval van discriminatie op grond van geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of nationale of etnische afstamming.

De machtiging van het Vlaams Brusselfonds wordt verhoogd met 1 miljoen euro zodanig dat het Brusselbeleid van de Vlaamse regering verder kan worden uitgebouwd. Voorts wordt er een extra budget voorzien van 2 miljoen euro voor de optimalisering en rationalisering van de hogere onderwijsinstellingen in Brussel door o.a. tussen te komen in de financiering van de realisatie van de studentenkamers, de onderwijscampussen te verfraaien alsook door deze campussen beter bereikbaar te maken.

Voor de versnelde opmaak van het Grootschalig Referentiebestand ontvangt AGIV in 2008 twee miljoen euro extra ten opzichte van de begrotingscontrole 2007.

3.2. Bestuurszaken

Er is een verhoging van de weddenbudgetten binnen de verschillende ministeries om tegemoet te komen aan de zgn. weddendrift door verhoogde gemiddelde anciënniteit alsook voor het honoreren van de bijkomende mandaattoelagen.

Daarnaast worden ingevolge de nieuwe regeling voor maaltijdcheques sinds 1 juli 2007 de weddenbudgetten van de entiteiten die ressorteren onder het sectoraal akkoord 2005-2007 opgetrokken met een totaal bedrag van 7,3 miljoen euro voor het dragen van de werkgeversbijdrage van de maaltijdcheque. Dit bedrag wordt uiteraard in mindering gebracht op de provisie voor de CAO Ambtenarenzaken.

Voor de oprichting van een coördinerende dienst voor document- en archiefbeheer binnen het departement Bestuurszaken wordt een budget van 207 duizend euro uitgetrokken in 2008.

Het budget voor Vlimpers, het elektronisch personeelssysteem voor de ministeries van de Vlaamse Gemeenschap, wordt met het oog op de upgrade van het systeem opgetrokken met 293 duizend euro.

Voor de cofinanciering van Vlaamse Integratie Projecten (VIP) wordt het budget voor e-government verhoogd met 500 duizend euro.

Voor het beleid inzake lokale overheden wordt een aanvullend krediet ingeschreven van 83 miljoen euro ter compensatie van een voor de Vlaamse burgers en bedrijven de facto afschaffing van de zogenaamde Elia-heffing, dit uitgaande van het initieel voorziene aflopend traject.

Voor het nog te onderhandelen fiscaal pact met de gemeenten met het oog op een meer bedrijfsvriendelijke lokale fiscaliteit blijft in 2008 25 miljoen euro voorzien. De overige 25 miljoen werd aangewend voor de in supra vermelde de facto afschaffing van de Elia-heffing.

Zoals voorzien in de meerjarenbegroting wordt in 2008 een beleidskrediet van 10,5 miljoen euro ingeschreven voor bijkomende stadsvernieuwingsprojecten.

Tenslotte worden er 255 duizend euro aan personeelskredieten en 140 duizend euro aan werkingsmiddelen voorzien voor het opstarten van de externe audit van de lokale overheden.

Inzake inburgering wordt 1 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van het aanbod aan inburgeringstrajecten binnen de onthaalbureaus. Voor de Huizen van het Nederlands wordt er 500 duizend euro extra voorzien om de taakuitbreiding m.b.t. de verplichting van taalbereidheid van kandidaat-huurders te controleren in het kader van het nieuwe sociaal huurbesluit. Tenslotte wordt er 600 duizend euro vrijgemaakt om het aantal Vlaamse integratiediensten uit te breiden van 29 naar 39.

3.3. Financiën en Begroting

In het kader van de Vlaamse lastenverlaging wordt een dotatie van 150 miljoen euro aan de federale overheid ingeschreven ter financiering van de forfaitaire vermindering van de personenbelasting. Hiermee wordt aan 1 miljoen werkende Vlamingen met een inkomen tot 22.250 euro, een belastingsvermindering van 150 euro toegestaan.

Omwille van de doorgezette schuldafbouw dienen er 19 miljoen euro minder rentekredieten voorzien te worden in de begroting 2008. Eind 2008 zal Vlaanderen zelfs quasi schuldenvrij zijn.

In navolging van de goedkeuring van het Lambermontakkoord en de invulling van het migratieplan voor de Vlaamse fiscaliteit binnen het project BBB werd in 2002 gestart met het project “Vlaams Fiscaal Platform”. Hiermee wordt de Vlaamse fiscaliteit in toenemende mate vereenvoudigd en gemoderniseerd. Teneinde een spoedige overname (insourcing) van de verkeersbelasting mogelijk te maken en daarbij een discontinuïteit in het inningsproces te vermijden, dient het VFP operationeel te zijn op 1 januari 2009. In het teken van een versnelde implementatie van het VFP is opnieuw 1,5 miljoen euro extra vrijgemaakt voor verdere investeringen in ICT-infrastructuur.

Ingevolge de gewijzigde reglementering worden in de toekomst hogere uitgaven van het Vlaams Fonds voor de Lastendeling (VFLD) verwacht. Om de vlotte werking van het fonds in de toekomst te kunnen blijven garanderen, is voorzien in een dotatieverhoging van 20 miljoen euro.

Ervan uitgaand dat binnen de begroting 2007 op het einde van het jaar 125 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten niet zullen worden aangewend en bijgevolg kunnen worden

getransfereerd naar het Financieringsfonds voor eenmalige investeringen en schuldafbouw (FFEU) wordt opnieuw volgende verdeling vooropgesteld:

- 100 miljoen voor het wegwerken van gevaarlijke verkeerspunten en dringende wegenwerken;
- 15 miljoen voor waterwegen en de sanering van slib;
- 10 miljoen voor bodemsanering.

In geval de onderaanwending (ipso facto dus ook het naar het FFEU te transfereren bedrag) 125 miljoen euro zou overstijgen, heeft de Vlaamse regering de intentie geuit het surplus te zullen aanwenden voor Wetenschapsbeleid.

Deze maatregel onderstreept het engagement van de Vlaamse regering met betrekking tot het behalen van de Lissabonnorm.

Voor wat betreft de algemene provisies wordt er een indexprovisie van 262 miljoen euro ingeschreven die enerzijds kan aangewend worden voor de eventueel verder benodigde indexering van salarissen, salaristoelagen en sociale programmaties en anderzijds als buffer dient tegen eventuele negatieve bijstellingen van de te verwachten inkomsten uit federale doorstortingen. Verder wordt ook een conjunctuurprovisie van 161 miljoen euro ingeschreven. Ook deze provisie wordt voorzien uit voorzichtigheidsoverwegingen in verband met de gehanteerde parameters (inzonderheid BBP en fiscale capaciteit) bij de berekening van federale dotaties.

Er wordt een provisie van 60 miljoen euro ingeschreven voor eenmalige uitgaven of investeringen met een korte doorlooptijd. Deze provisie zal pas begin 2008 bij herverdelingsbesluit definitief worden toegewezen.

Mogelijke projecten situeren zich onder andere op het niveau van investeringen in het onderwijs, het veralgemeend elektronisch stemmen en een geplande inhaaloperatie m.b.t. de aanleg van bedrijventerreinen.

Naar aanleiding van de verkoop van Indaver-aandelen rest er nog 50 miljoen euro aan beschikbare middelen. Deze middelen worden ingeschreven op een specifieke provisie waaruit participaties kunnen worden gefinancierd.

Concreet beoogt men investeringen in scholen en voetbalstadia, bijkomende kapitalisering van Via Invest en kapitalisering van regionale luchthavens (PPS-structuren via zgn. LOM's, dit zijn luchthaven ontwikkelingsmaatschappijen).

De provisie ter financiering van het Limburgplan wordt opgetrokken met 6 miljoen euro in beleidskredieten en 1,5 miljoen euro in betaalkredieten, waardoor de engagementen van de Vlaamse overheid ten volle worden gehonoreerd.

Op de provisie inzake de CAO Ambtenarenzaken is nog 8 miljoen euro voorzien. In dit bedrag is een budgettaire uitbreiding van de CAO-enveloppe voorzien ten belope van 1,8 miljoen voor de ontwikkeling van N-2 functies en expertenloopbanen. Daarnaast zijn de benodigde kredieten voor maaltijdcheques reeds aan de beleidsdomeinen toegewezen voor in totaal 7,3 miljoen euro.

Ook op de provisie van waaruit de netto-opbrengsten van de Nationale Loterij worden herverdeeld is opnieuw 9,5 miljoen ingeschreven in afwachting van de definitief vastgestelde ontvangsten voor 2008.

Tenslotte zijn er nog 2 nieuwe provisies opgericht, een provisie van 7 miljoen euro voor allereerste ICT-uitgaven en een provisie van 3 miljoen euro inzake verderzetting van de schoolpremie.

3.4. Buitenlands Beleid, Buitenlandse Handel, Internationale Samenwerking en Toerisme

In 2008 zal Vlaanderen het voorzitterschap van REGLEG, het samenwerkingsverband op ambtelijk en politiek niveau van regio's met wetgevende bevoegdheden van de Europese Unie, opnemen. Er wordt voor de personeels- en organisatorische kost van dit voorzitterschap een budget van 300 duizend euro uitgetrokken.

Er wordt 100 duizend euro vrijgemaakt voor permanente communicatiecampagnes rond de Europese Unie die de bevolking, en dan vooral de jongeren, moeten sensibiliseren rond dit thema.

Daarnaast wordt een budget van 200 duizend euro ingeschreven voor de organisatie van de UNESCO-conferentie in 2008 samen met Nederland en Luxemburg.

Met het oog op de opening en operationalisering van het Vlaams Huis in New York in de lente van 2008 wordt het budget hiervoor verdubbeld tot 600 duizend euro. In het kader van het decreet op de ontwikkelingseducatieprojecten wordt het krediet voor sensibilisatie- en educatieprojecten op het vlak van ontwikkelingssamenwerking opgetrokken tot ruim 1 miljoen euro.

Voor het convenantenbeleid gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking wordt in 2008 een krediet van 2,2 miljoen euro ingeschreven.

Inzake Toerisme wordt de dotatie aan Toerisme Vlaanderen opgetrokken met 2,5 miljoen euro. Daarvan zal 1,4 miljoen euro worden ingezet voor de implementatie van het koepeldecreet, duurzaam toerisme en promotie in het buitenland en 400 duizend euro voor de bevordering van de werkgelegenheid in de toeristische sector, ondermeer via co-financiering van projecten lokale diensteneconomie. Daarnaast wordt het budget van het Kunststedenactieplan verder opgetrokken met 200 duizend euro.

3.5. Economie, Wetenschap en Innovatie

Voor de noodzakelijke investeringen voor de heringebruikname van bedrijventerreinen wordt 11,7 miljoen euro in een aparte provisie voorzien. Daarnaast wordt er ook binnen het Hermesfonds 4 miljoen extra voorzien voor investeringen in bedrijventerreinen.

De extra inspanning op het Hermesfonds om de in het verleden aangegane verbintenissen te honoreren blijft eveneens onverminderd behouden.

De eenmalige oprichtingskosten van het Vlaams Agentschap voor Ondernemen zijn afgerond, waardoor ze haar uitgaven kan heroriënteren naar de uitvoering van het beleid.

De inspanningen van het Vlaamse Agentschap voor Internationaal Ondernemen (FIT) verhogen met 600 duizend euro teneinde de dienstencentra voor bedrijven in het buitenland verder uit te bouwen.

Met de oprichting van het Fonds Vlaanderen Internationaal wil de Vlaamse overheid actief kunnen participeren onder de vorm van risicokapitaal voor buitenlandse investeringen door Vlaamse bedrijven. Hiervoor wordt dit jaar eveneens 5 miljoen euro uitgetrokken d.m.v. een deelneming in het kapitaal van de Participatiemaatschappij Vlaanderen.

In het kader van het Innovatiepact tussen de verschillende actoren in het Vlaamse innovatielandschap, wordt er door de Vlaamse overheid opnieuw 75 miljoen euro bijkomend aan beleids- en betaalkredieten gereserveerd voor Onderzoek en Ontwikkeling. Deze extra kredieten moeten ertoe bijdragen dat tegen 2010 de uitgaven voor Onderzoek en Ontwikkeling 3 % (1% via overheid en 2% via private sector) van het BBP bedragen, zoals voorzien in het Europese Lissabonpact.

Binnen het budget van 75 miljoen euro gaat er ruim 24 miljoen euro naar het IWT (waaronder 20 miljoen euro voor bedrijfsprojecten en competentiepolen), 10 miljoen euro naar de financiering van zware onderzoeksapparatuur via de Herculesstichting, 8 miljoen euro naar het nieuwe actieplan Loopbaan Onderzoekers, 5 miljoen euro naar de bijzondere onderzoeksfondsen in het kader van het Methusalemprogramma, 5 miljoen euro naar het industrieel onderzoeksfonds Vlaanderen en 4,4 miljoen euro naar een uitbreiding van de subsidie aan de vzw IMEC. Ook het VITO en FWO ontvangen een extra budgettaire impuls van respectievelijk 4 miljoen euro en 2,7 miljoen euro.

3.6. Onderwijs en Vorming

Als gevolg van de vergrijzing stijgen de loonkredieten met 11,8 miljoen euro. Hierbij werd de vergrijzing op het niveau van de reële vergrijzing 2006 (+0,184%) behouden. De wijzigingen van de budgettaire fulltime equivalenten (BFT's) door het effect van de leerlingenevoluties zorgt voor een daling van de kredieten met 4,4 miljoen euro. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een overraming van het aantal BFT's bij de begrotingscontrole 2007 voor wat betreft het onderwijzend personeel.

Bij de loonkredieten worden verder diverse maatregelen uit CAO VIII gehonoreerd. De verhoging van het vakantiegeld om zo de koopkracht van de personeelsleden te verhogen, heeft hierbij de grootste budgettaire impact. Naast deze maatregel, wordt bovendien het loon van diverse lagere salarisschalen opgetrokken. Niet enkel de lagere salarisschalen maar ook de directeurs van het basis- en secundair onderwijs kunnen genieten van een loonsverhoging. Samen met de extra ondersteuning voor directies van kleine scholen, dient deze maatregel om de directeurs te waarderen in hun opdracht, om goede directeurs aan te trekken en het leiderschap van de scholen verder te professionaliseren. Verder houdt CAO VIII ook in dat de administratieve omkadering van het deeltijds kunstonderwijs en het onderwijs voor sociale promotie verhoogd wordt.

Naast deze maatregelen binnen de CAO VIII, komt in september 2007 bovendien het systeem van korte vervangingen op kruissnelheid, wat een verhoging van het krediet met 2,2 miljoen euro inhoudt t.o.v. 2007. Bovendien zullen in 2008 de middelen voor de GOK-ondersteuning met 1,5 miljoen euro opgetrokken worden in vergelijking met 2007.

Het RSZ-voorschot van december, in het kader van de inhaaloperatie RSZ onderwijs, zal in 2007 uitbetaald worden en moet dus niet langer in de algemene uitgavenbegroting van 2008

worden opgenomen. Hierdoor dalen de kredieten met ongeveer 62 miljoen euro. De inhaaloperatie die plaats heeft gevonden in 2006 en 2007 hield in dat gedurende deze twee jaren 13 RSZ-voorschotten (één extra maand) in de begroting werden ingeschreven.

De kredieten voor de werkingsmiddelen in het basis- en secundair onderwijs liggen globaal 19,9 miljoen euro hoger dan in 2007. 10,3 miljoen euro van deze stijging wordt verklaard door de indexering. Het resterende deel van de stijging van de werkingsmiddelen is voornamelijk het gevolg van toevoegingen in uitvoering van CAO VIII. Het betreft hier een budget van ongeveer 7,7 miljoen euro aan CAO-middelen. Daarenboven is er een lichte stijging van de kredieten als gevolg van de leerlingentoeename in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs en het aantal internen.

In 2008 worden er extra middelen voorzien in het kader van de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs. Dit komt neer op een bedrag van iets meer dan 35 miljoen euro, waarvan 21,3 miljoen euro voor de werking van het basisonderwijs, 10 miljoen voor de werking van het secundair onderwijs en 3,75 miljoen voor de omkadering van het basis- en secundair onderwijs.

Om de verhoging van de inkomensgrenzen en de invoering van het systeem van studietoelagen in het basisonderwijs op te vangen zal er in 2008 ook een opstap plaatsvinden voor de studietoelagen binnen het basis- en secundair onderwijs. Een verhoging van de kredieten voor studietoelagen met ongeveer 11,5 miljoen euro in vergelijking met begrotingscontrole 2007 is voorzien.

Om zoveel mogelijk kleuters zo vroeg mogelijk naar school te laten gaan heeft de Vlaamse overheid enkele maatregelen genomen om de kleuterparticipatie te verhogen. In 2008 zullen deze maatregelen op kruissnelheid gebracht worden wat een verhoging van de middelen met 16 miljoen euro in vergelijking met 2007 met zich meebrengt.

Het decreet hoger onderwijs dat momenteel in de pijplijn zit introduceert samen met een deel andere maatregelen een nieuw financieringsmodel in het hoger onderwijs. Voor de verevening van de nieuwe financiering in het hoger onderwijs is in 2008 2,3 miljoen euro voorzien. Verder zullen de middelen voor de bijdrage van de wettelijke en conventionele werkgeversbijdrage van de vrije universiteiten met 2,75 miljoen euro verhoogd worden in vergelijking met 2007. Het gaat hier om extra middelen voor de uitvoering van artikel 136 van het decreet van 12 juli 1991 betreffende de universiteiten.

Als gevolg van de uitspraak van het Arbitragehof wordt de budgettaire inhaalbeweging van de universiteit Gent verder gezet en stijgt haar werkingsuitkering bijkomend met 3,6 miljoen euro. Daarnaast wordt vanaf 2008 een extra onderzoekssokkel van 5 miljoen euro toegekend aan deze universiteit. Het aanmoedigingsfonds voor beleidsspeerpunten, dat dient om de diversiteit in het hoger onderwijs te vergroten, ontvangt in 2008 3 miljoen euro aan middelen. Om de academisering van het hoger onderwijs te ondersteunen zullen de associatiesokkels een half miljoen aan extra middelen ontvangen en zal er een bijkomend budget van 2 miljoen euro besteed worden aan de professionele bachelors in de hogescholen.

Naast de verhogingen in het kader van het decreet hoger onderwijs, zullen ook de middelen voor de sociale voorzieningen van de hogescholen verhoogd worden met 3,7 miljoen euro ten opzichte van 2007. Bovendien wordt er in de begroting van 2008 5 miljoen euro vrijgemaakt

om concrete rationalisering in het Vlaamse hoger onderwijs te stimuleren. Langs de andere kant dalen de middelen van de hogescholen met 10,9 miljoen euro als gevolg van het volledig uitdoven van het traditionele stelsel van TBS.

Naast het leerplicht- en het hoger onderwijs krijgt ook het volwassenenonderwijs extra middelen toebedeeld in 2008. Naar aanleiding van het decreet volwassenenonderwijs zal er 4,6 miljoen euro extra ten opzichte van 2007 voorzien worden. Dit decreet wil het volwassenenonderwijs een duidelijke plaats geven in het aanbod van levenslang leren, om zo de kennissamenleving verder te realiseren. Eén element daarvan is o.a. de afstemming tussen de publieke verstrekkers van opleidingen aan volwassenen.

Ook worden er in 2008 meer middelen besteed aan het leerlingenvervoer. In totaal gaat het om een extra bedrag van ongeveer 6,6 miljoen euro in vergelijking met 2007. Dit extra bedrag zal voornamelijk gebruikt worden voor de uitbouw van netoverschrijdend leerlingenvervoer en een betere verloning van de busbegeleiders.

De eenmalige investeringen in de ICT-infrastructuur van de scholen, die hebben plaatsgevonden in 2006 en 2007, krijgen geen vervolg in 2008. Dit brengt een daling van de behoeften van 12,8 miljoen euro met zich mee ten opzichte van 2007.

Via de provisie voor eenmalige uitgaven of investeringen met korte doorlooptijd, zal in 2008 5,4 miljoen euro worden besteed aan de aankoop en investeringen in informatica binnen het departement.

Daarnaast zal ook het optrekken van het voorschot voor fietsvergoedingen naar 50% vanuit dezelfde provisie gefinancierd worden. Hiervoor is 3,3 miljoen euro voorzien.

Vanaf 2008 wordt er 2,5 miljoen euro voorzien ter ondersteuning van lokale onderwijsprojecten in India, die gecoördineerd worden door Unicef.

Voor de inhaaloperatie inzake schoolinfrastructuur wordt, zoals voorzien in de meerjarenbegroting, in 2008 een opstap in beleidskredieten van 25 miljoen euro ingeschreven op de machtigingen van AGION en het gemeenschapsonderwijs.

Ingevolge de decretale uitbreiding van de opdracht van AGION wordt er een budget van 716 duizend euro uitgetrokken voor de aanwerving van 11 bijkomende VTE en voor het opzetten van een vernieuwde ICT-infrastructuur.

3.7. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Om de reeds in 2007 voorziene opstap in kredieten binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap voor het wegwerken van de wachtlijsten ten belope van 7,5 miljoen euro op kruissnelheid te brengen in 2008, worden de kredieten verder verhoogd met 15 miljoen euro. Ook in 2008 zullen verdere inspanningen worden gedaan om de wachtlijsten af te bouwen. Zo kent men reeds in 2008 een opstap van 11,5 miljoen euro toe, die vanaf 2009 op kruissnelheid 32,5 miljoen euro bedraagt. Voorts krijgt het agentschap 6,4 miljoen euro bij om de financiële weerslag van de toenemende anciënniteit van het personeel te kunnen opvangen binnen de residentiële en ambulante sector. Om binnen de residentiële

sector nog vlugger te kunnen overgaan tot de afrekening van dagprijsdossiers wordt er een krediet van 5,3 miljoen euro ter beschikking gesteld.

Bij de diensten voor gezinszorg wordt er bovenop de indexering een extra budget van 9,3 miljoen euro toegekend waardoor het totale aantal subsidiabele uren in de gezinszorg kan aangroeien met 2,5 %.

Bij het Vlaams Zorgfonds worden de nodige kredieten voorzien om de maandelijkse tenlastenemingen voor mantel- en thuiszorg van 105 euro in 2007 op te trekken naar 115 euro in 2008 alsook om het niveau van het reservefonds op peil te houden, met name op het niveau van 700 miljoen euro.

Om beter een antwoord te kunnen bieden op de investeringsvragen van ouderenvoorzieningen, ziekenhuizen en gehandicapteninstellingen werd er in 2007 overgeschakeld op alternatieve financiering. Vanaf 2008 worden hiervoor voor het eerst gebruikstoelagen (beschikbaarheidsvergoedingen) betaald. Deze bedragen 14,2 miljoen euro in 2008.

Bij het Fonds Jongerenwelzijn wordt er 1 miljoen euro extra ter beschikking gesteld voor bijkomende pleegplaatsingen, internaatsplaatsen en preventieve sociale acties. Voor de verdere uitvoering van het Globaal Plan Jeugdzorg wordt er 4 miljoen euro extra vrijgemaakt. Om de financiële weerslag van de toenemende anciënniteit van het personeel te kunnen opvangen wordt er 2 miljoen euro voorzien. Vervolgens wordt er 2 miljoen euro uitgetrokken voor de uitbreiding van de gemeenschapsinstelling te Mol met 20 opvangplaatsen. Tenslotte wordt er ook een half miljoen euro extra voorzien voor de verplichte vervanging van langdurige afwezigingen in de continudiensten alsook een half miljoen euro voor de invoering van het systeem van maaltijdcheques.

Bij Kind en Gezin wordt er 2 miljoen euro ter beschikking gesteld om het verschillende stijgingsritme tussen de uitgaven van de kinderdagverblijven en de diensten voor onthaalouders enerzijds en hun financieringsbronnen anderzijds op te vangen. Voorts wordt er 700 duizend euro extra voorzien om de kredieten nodig voor de realisatie van 55 extra plaatsen bij de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning in de tweede jaarhelft van 2007 op jaarbasis te brengen. Vervolgens wordt er 500 duizend euro vrijgemaakt voor het aanbieden van gerichte gedragsprogramma's om preventief in te grijpen op gedragsproblemen. Men trekt ook 700 duizend euro uit voor het wegwerken van de wachtlijsten bij de diensten voor maatschappelijk onderzoek in het kader van interlandelijke adoptie. Voorts worden er bijkomende middelen voorzien ten gunste van de consultatiebureaus ingevolge de stijging van het aantal geboorten.

Tenslotte wordt er 8 miljoen euro voorzien om reserves aan te leggen voor de toekomstige uitdagingen waarmee Kind en Gezin geconfronteerd zal worden.

Er wordt 1 miljoen euro voorzien om nieuwe ontwikkelingen binnen de residentiële en gespecialiseerde zorg op projectmatige basis te ondersteunen.

Voor de subsidiëring van projecten voor opvang en begeleiding van jonge verkeersslachtoffers wordt er 600 duizend euro extra voorzien.

In uitvoering van het intersectoraal akkoord met de social profit sector wordt er 7,7 miljoen euro extra beschikbaar gesteld om de koopkracht van het personeel te verhogen binnen de

welzijns- en gezondheidszorgsector. Ook voor de toekenning van managementtoelages en om de werkdruk te verlichten wordt er 4,3 miljoen euro extra vrijgemaakt.

3.8. Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Binnen de gehele socio-culturele sector wordt vooreerst volledig uitvoering gegeven aan de afspraken die binnen de afgesloten CAO zijn gemaakt.

Binnen de cultuursector wordt vooral aandacht geschonken aan participatiebevordering. Hiervoor wordt 3 miljoen euro extra uitgetrokken. Daarnaast zijn er nog tal van andere maatregelen waaronder het optrekken van de subsidie aan het Vlaams Audiovisueel Fonds, het optrekken van het budget voor erfgoedconvenants en voor extra subsidies aan kunstenaars. Uiteindelijk nemen de beleidskredieten voor cultuur evenwel af t.o.v. de aangepaste begroting 2007 omwille van het wegvallen van de eenmalig ingeschreven investeringskredieten voor het MAS en De Singel.

Voor jeugd wordt 2 miljoen euro extra uitgetrokken voor subsidies aan het lokaal jeugdwerkbeleid.

Ook voor sport worden de beschikbare middelen verhoogd. Zo wordt er 500 duizend euro ter beschikking gesteld voor werkmiddelen sportinfrastructuur en wordt de dotatie van BLOSO opgetrokken met 1,6 miljoen euro voor het decreet op de gemeentelijke sportdiensten en met 1 miljoen euro in het kader van het decreet op de sportfederaties.

In uitvoering van de beheersovereenkomst 2007-2011 met de VRT groeit de dotatie aan de VRT in 2008 met 7 miljoen euro.

3.9. Werk en Sociale Economie

Voor de initiatieven in het kader van het Vlaams Meerbanenplan voorziet de Vlaamse regering in 2008 ruim 86 miljoen euro, waarvan 79 miljoen euro voor Werk en 7 miljoen euro voor Sociale Economie. Binnen het luik Werk wordt de maatregel Competentieagenda fors uitgebreid met ruim 4 miljoen euro.

Ook de VDAB zal in 2008 meestappen in de uitvoering van de Competentieagenda met name in het luik 'jeugdwerkloosheid' en schrijft daarvoor een budget in van 6 miljoen euro. Daarnaast wordt opnieuw 1 miljoen euro extra voorzien in het kader van het Inwerkingsdecreet. Dit decreet beoogt via loopbaanoriëntatie en inwerkingstrajecten allochtonen vlotter te laten instromen op de arbeidsmarkt. Tenslotte zal de VDAB jaarlijks 2 miljoen euro investeren in de uitvoering van een strategisch ICT-plan, waarbij ICT wordt geheroriënteerd op de interne bedrijfsstrategie en op de behoeften van partners.

Om te beantwoorden aan de stijgende vraag naar opleidingen op maat werd de dotatie aan Syntra verhoogd met 2 miljoen euro.

Ook in de nieuwe programmaperiode 2007-2013 ondersteunt de Vlaamse regering verder de Vlaams-Europese cofinanciering inzake werkgelegenheidsbeleid, getuige daarvan de verhoging

van de nieuwe vastleggingsmachtiging en de subsidie aan het ESF-agentschap met respectievelijk 2 miljoen en 3,8 miljoen euro.

Met betrekking tot de Sociale Economie wordt er 4,5 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de lokale diensteneconomie. In de eerste plaats wordt verder geïnvesteerd in ondersteuningsmaatregelen en tewerkstelling binnen de lokale diensteneconomie. Zo biedt de budgetverhoging de mogelijkheid om 250 doelgroepwerknemers en 50 begeleiders extra te werk te stellen. Daarnaast wordt via inschakelingscoaches bij bedrijven ook volop ingezet op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Tenslotte wordt er ook 0,5 miljoen extra vrijgemaakt voor kinderopvang bij bedrijven.

Inzake sociale werkplaatsen is een aanzienlijke beleidsuitbreiding van 2,2 miljoen euro voorzien. Met dit extra budget zullen 170 voltijdse doelgroepwerknemers en 34 begeleiders tewerkgesteld kunnen worden. Daarnaast wordt het budget sociale werkplaatsen nog uitgebreid met 1,2 miljoen euro in het kader van het VIA-akkoord Social Profit. Binnen dit akkoord is er tevens 4 miljoen euro extra voorzien voor de beschutte werkplaatsen. Bovenop de VIA-kredieten wordt het budget beschutte werkplaatsen verhoogd met 3,2 miljoen euro, waarvan 2,4 miljoen in het kader van het Interprofessioneel Akkoord (IPA).

Tot slot investeert het beleidsdomein Werk en Sociale Economie 2,6 miljoen euro in 2 nieuwe informaticaprojecten. Het project WS1 richt zich vooral op de reorganisatie van de back-office, terwijl het project Werk.be gericht is op de creatie van één unieke interface voor de klanten van het hele beleidsdomein WSE.

3.10. Landbouw en Visserij

De machtiging van het VLIF stijgt met 1 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting 2007 tot 52,2 miljoen euro. De eenmalige budgettaire opstap toegekend n.a.v. de begrotingscontrole 2007 werd niet recurrent doorgetrokken.

De inspanningen uit het verleden om het Geïntegreerd Betaal en Controlesysteem, het Vlaamse betaalorgaan erkend door het Europees Landbouwgarantiefonds en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling, aan te passen aan het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid worden in 2008 aangehouden. In totaal worden hiervoor 7,6 miljoen euro aan beleidskredieten en 7,9 miljoen euro aan betaalkredieten voorzien.

3.11. Leefmilieu, Natuur en Energie

De werkingstoelage aan de drinkwatermaatschappijen stijgt met 42,4 miljoen euro tot 169,3 miljoen euro. Deze toelage houdt rekening met de gestegen Aquafin-factuur, de integratie van het Vlaamse deel in de kosten van Brusselse waterzuiveringsinfrastructuur in de Aquafin-factuur en de voorschottenregeling in 2006 (86,5 miljoen euro via de tweede aanpassing van de begroting 2006) en de afspraak om in 2007 een voorschot toe te kennen van 60 miljoen euro.

In overeenstemming met de afspraken gemaakt in de meerjarenbegroting worden aanzienlijke opstappen in beleidskredieten ingeschreven voor de subsidiëring van de rioleringswerken van

gemeenten met 25 miljoen euro en voor het ambtshalve saneren van brownfields met 4 miljoen euro. Ook zijn voor milieucompenserende maatregelen in het kader van de werken aan de havens en Scheldeverdieping de kredieten verhoogd van 7,5 miljoen euro tot 10 miljoen euro.

Verder voorziet de begroting 2008 ook in de verlenging van de samenwerkingsovereenkomsten met de lokale overheden. De beleidskredieten stijgen hiervoor met 11,7 miljoen euro.

3.12. Mobiliteit en Openbare Werken

De Lijn krijgt 10 miljoen euro aan extra kredieten voor milieuvriendelijke investeringen voor de aankoop van hybride bussen en waterstofbussen. 4,6 miljoen euro wordt geïnvesteerd in de verdere uitbouw van het verkeersveiligheidsplan, voor de oprichting van verscheidene communicatie-platformen en het uitwerken van een gecoördineerde regelgeving in dit verband. De Lijn wendt ook 18 miljoen euro extra aan voor de uitbouw van haar netmanagement. Verder wordt 2,5 miljoen euro bijkomend vrijgemaakt voor de heraanbesteding van het leerlingenvervoer.

Met het oog op het realiseren van nieuwe of te verlengen tramlijnen, de bouw van nieuwe stelplaatsen en aankoop van rollend materieel werd beslist om 10,1 miljoen euro aan beschikbaarheidsvergoedingen te voorzien voor de Lijn en Lijninvest. Het START-plan, het actieplan voor de sociaal-economische ontwikkeling van de luchthavenregio, wordt voortgezet volgens de planning en houdt voor 2008 een extra investering in van 8,1 miljoen euro om de verdere toegankelijkheid van de luchthaven Zaventem uit te bouwen.

Er worden 3,6 miljoen euro extra uitgaven voorzien binnen het in 2007 opgerichte agentschap voor de herinrichting van stationsomgevingen.

Het Pendelfonds, dat zorgt voor subsidiëring van alternatieve projecten voor het woon-werk verkeer krijgt opnieuw een dotatie van 2,7 miljoen euro.

Het nieuwe project 'rijbewijs op school' krijgt 1,5 miljoen euro voor de implementatie en werking ervan in 2008.

De sector Openbare Werken blijft investeringsinspanningen leveren ter versterking van het economische draagvlak. Voor de aanleg, onderhoud en beheer van het wegennet wordt circa 27 miljoen euro extra geïnvesteerd, waarvan 13,7 miljoen euro wordt beheerd door het VIF. Binnen dit budget wordt 10 miljoen beschikbaar gesteld voor de geleidelijke overname van provinciewegen.

De Vlaamse Overheid investeert 11,8 miljoen euro extra om de toegankelijkheid van de Vlaamse havens verder uit te bouwen door het verrichten van de nodige wrakkenruiming, onderhouds- en verdiepingsbaggerwerken. Ook de inbetalingstelling van vroegere baggerwerken komt nu op kruissnelheid.

Voor o.a. de afwerking van de Scheldebrug te Temse-Bornem, de spoorbrug over de beneden-Nete te Duffel en de realisatie van de Kattendijksluis wordt 14 miljoen euro extra vrijgemaakt in 2008. Daarnaast wordt een bedrag van 8,5 miljoen euro extra voorzien voor o.a. verbredingswerken van het Albertkanaal in het vak Wijnegem-Antwerpen, de herbouw van de brug te Vroenhoven, de renovatie van de klepdeuren van de duwvaartsluizen en bijkomende spoor- en baggerwerken. 6,5 miljoen euro uit extra ontvangsten worden aangewend voor

investeringen in de Waaslandhaven ter bevordering van de economische groei van de haven van Antwerpen en 9,6 miljoen euro wordt uitgetrokken voor het duurzaam behoud en vergroting van het natuurreservaat het Zwin. Tenslotte wordt 1,5 miljoen euro extra ingeschreven in het kader van de Vlaamse bijdrage in de realisatie van de Liefkenshoekspoortunnel en het vormingsstation te Zeebrugge.

Door de validatie van de Indaver- aandelen wordt extra geld vrijgemaakt voor de financiering van publiek-private samenwerkingsprojecten. 18 miljoen euro zal gebruikt worden ter financiering van Via-Invest. 22 miljoen euro wordt ingebracht door het Vlaamse Gewest in het kapitaal van de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij voor de luchthavens Oostende-Brugge en Kortrijk-Wevelgem, alsmede de deelname van het Vlaamse Gewest in de op te richten Publiek-Private Samenwerking voor de luchthaven Antwerpen. Deze inbreng wordt bestemd voor de financiering van werken aan de basisinfrastructuur van deze luchthavens, teneinde te voldoen aan de regelgeving van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie inzake infrastructuurvereisten die gesteld zijn om het luchthavencertificaat 'Aerodrome' te bekomen en te behouden.

3.13. Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Inzake de sociale huursector zal vanaf 1 januari 2008 het nieuwe sociaal huurbesluit en het daaraan gekoppelde nieuw financieringssysteem sociale huurwoningen in voege treden (NFS2). Er wordt 1,2 miljoen euro ingezet voor extra taalcurssussen die worden opgelegd in het nieuwe sociale huurbesluit.

Het nieuwe financieringssysteem is opgebouwd rond enerzijds het ter beschikking stellen van renteloze leningen aan de sociale huisvestingsmaatschappijen via de VMSW en anderzijds het aanbieden van een gewestelijke sociale correctie (GSC) wanneer de huurinkomsten van de sociale huisvestingsmaatschappij de reguliere genormeerde uitgaven niet kunnen dekken. Het beschikbaar vastleggingskrediet voor investeringen in het kader van NFS2 bedraagt 182 miljoen euro en bestaat voor 170 miljoen euro uit transferten van financieringscomponenten van het oude huurstelsel, waaronder 80 miljoen euro uit de investeringssubsidie VMSW huursector, 75 miljoen euro uit de subsidie voor bouw en renovatie, 11 miljoen euro vanuit de subsidies grond- en pandenbeleid en 4 miljoen euro voor het bouwrijp maken van gronden. Naast de voorziene transferten wordt er ook 12,6 miljoen euro extra aan investeringskredieten voorzien.

Voor de financiering van de gewestelijke sociale correctie (GSC) worden de beschikbare kredieten voor de facultatieve verhuursubsidie aangewend ten belope van 11 miljoen euro.

Inzake het investeringsprogramma in de sociale koopsector wordt er voorzien in een kredietverhoging van 4 miljoen euro als gevolg van de stijging van de verdisconteringsrente (OLO-10 jaar) ter bepaling van het vastleggingskrediet.

De sociale woonsector krijgt bovendien een flinke impuls via de verhoging van de machtiging van het Vlaams Woningfonds van de grote gezinnen met 100 miljoen euro. Voor 2008 wordt dit tevens vertaald in een extra rentesubsidie aan de het VWF van 4 miljoen euro.

Andere blikvangers binnen de begroting Wonen zijn de toename van het budget voor de recent geïntroduceerde huursubsidie binnen de private sector met 4 miljoen euro en de sterkere ondersteuning van het lokaal woonbeleid met 2 miljoen euro.

Inzake ruimtelijke ordening wordt met het oog op een vlotte afhandeling van dossiers planschadevergoeding voorzien in een dotatie van 500 duizend euro voor het Grondfonds.

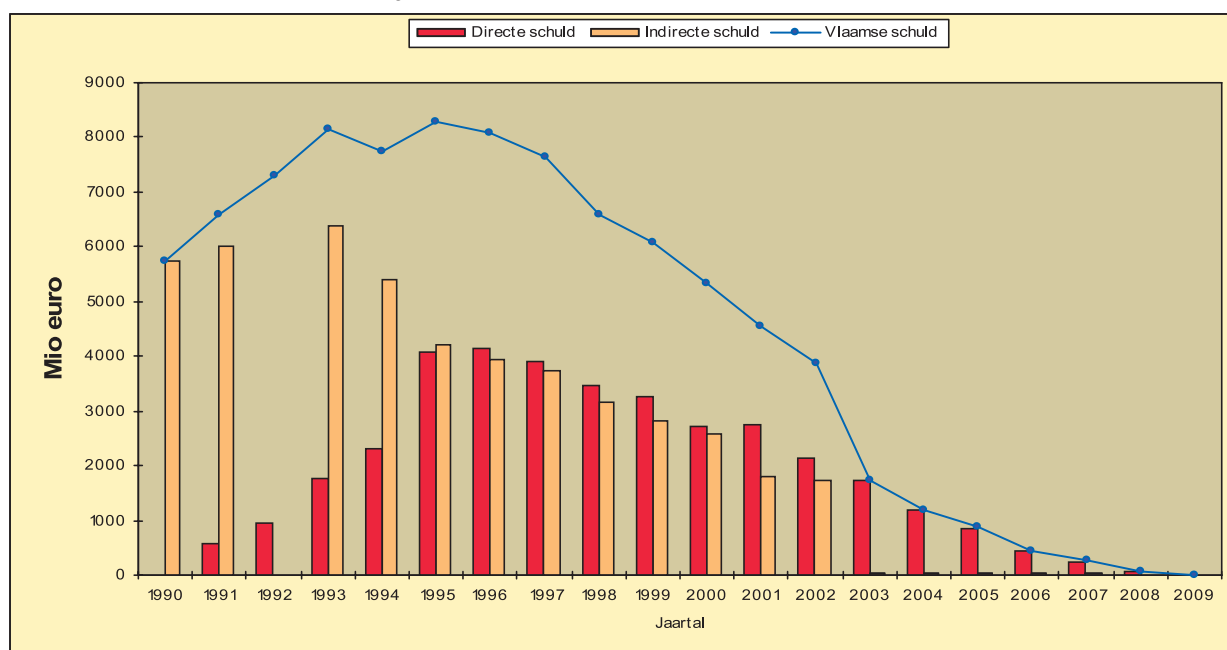
De in 2007 gestarte inhaaloperatie (14,2 miljoen euro) inzake restauratie- en onderhoudspremies voor onroerend erfgoed wordt in 2008 integraal verder gezet.

HOOFDSTUK IV

HET SCHULDBEHEER

Nadat de vorige Vlaamse regering er in slaagde om de Vlaamse schuld in één legislatuur te halveren, stelde de huidige Vlaamse regering zich een nog ambitieuzer doel voor ogen: tegen eind 2008 een zo goed als schuldenvrij Vlaanderen. Onderstaande grafiek en tabel geven de historische evolutie weer van de directe en indirecte schuld sinds 1995.

Grafiek S.1 : Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1995-2009 (in miljoen euro)

Tabel S.1 : Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1995-2009 (in miljoen euro)

Datum	Directe schuld	Indirecte schuld	Totale schuld
31/12/95	4.078,22	4.201,55	8.279,77
31/12/96	4.148,35	3.951,10	8.099,45
31/12/97	3.904,99	3.727,13	7.632,12
31/12/98	3.447,21	3.156,45	6.603,66
31/12/99	3.257,72	2.828,41	6.086,13
31/12/00	2.732,57	2.589,72	5.322,29
31/12/01	2.736,59	1.814,17	4.550,76
31/12/02	2.143,94	1.739,95	3.883,89
31/12/03	1.715,59	31,97	1.747,56
31/12/04	1.176,47	28,24	1.204,71
31/12/05	858,21	24,33	882,54
31/12/06	426,50	20,43	446,93
31/12/07	236,32	13,15	249,47
31/12/08	52,16	10,45	62,61
31/12/09	0,00	0,00	0,00

Het overgrote deel van de directe schuld bestond op 30 juni 2007 uit de consolidatielening bij Dexia Bank N.V. Deze lening met een per 30 juni 2007 uitstaand saldo van 207,17 miljoen euro is immers goed voor meer dan 60% van de totale directe schuld.

In het kader van het bereiken van een quasi-nulschuld werd op 29 mei 2007 een akkoord gesloten met Dexia Bank N.V. om deze lening in één keer vervroegd terug te betalen op 31 december 2008. Normaal liep de aflossingskalender van deze lening nog tot 2021. Het akkoord kwam er pas nadat aan de hand van actuariële berekeningen bleek dat de te betalen wederbeleggingsvergoeding correct en aanvaardbaar was. De Vlaamse regering was immers niet bereid om een onredelijke prijs te betalen.

Op 30 mei 2007 werd de wederbeleggingsvergoeding betaald. De vervroegde kapitaalsaflossing samen met de normale aflossingen en rente die voor 2008 nog verschuldigd zijn, werden ingeschreven op de begroting 2008.

Verder werden bij de budgetcontrole 2007 de middelen voor de Vlaamse opera verhoogd zodat zij in staat is haar lening bij Dexia Bank N.V. op 1 oktober 2007 vervroegd terug te betalen. Met Dexia Bank N.V. werd hiervoor reeds een akkoord bereikt. De betreffende lening is in de Vlaamse schuld cijfers terug te vinden onder de rubriek "Indirecte schuld" en had op 30 juni 2007 nog een uitstaand saldo van 4,29 miljoen euro.

Naast deze vervroegde terugbetalingen staan voor 2007 en 2008 nog dergelijke weliswaar kleinere dossiers op de agenda. In dit kader werden reeds gesprekken gevoerd met Dexia Bank N.V. en Fortis Bank N.V.

Als gevolg van deze vervroegde terugbetalingen in 2007 en 2008 zal eind 2008 de schuld van Vlaanderen quasi tot nul herleid zijn. Ook de volgende jaren zal er geen nieuwe schuld opgenomen worden. Integendeel er kunnen reserves aangelegd worden om toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden. Daarom voorzag de begroting 2007 in de oprichting van het Vlaams Toekomstfonds met een dotatie van 187 miljoen euro. Vlaanderen verschuift hierdoor van structurele ontlener naar structurele belegger.

HOOFDSTUK V

HET VORDERINGENSALDO EN DE NORM

1. Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid

Tabel N.2 toont de berekening van het vorderingensaldo voor de Vlaamse Overheid. De tabel bestaat uit twee delen: de berekening van het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries en de berekening van het vorderingensaldo van de te consolideren instellingen.

Vertrekkende van het begrotingssaldo wordt het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries berekend. Het begrotingssaldo wordt bepaald als het verschil tussen de begrote ontvangsten exclusief leningopbrengsten en de begrote uitgaven, zijnde ordonnanceringskredieten (NGK, GOK, VRK en BVJ). Vervolgens worden op dit resultaat een aantal correcties aangebracht. Vooreerst worden ontvangsten en uitgaven begroot in het kader van kredietverleningen en deelnemingen (esr code 8) geneutraliseerd. Hetzelfde gebeurt met uitgaven om directe en indirecte schuld af te lossen (esr code 9). De begrotingsuitgaven die het vorderingensaldo beïnvloeden worden dus gecorrigeerd met deelnemingen en kredietverleningen (code 8) en met aflossingen op de overheidsschuld (code 9).

Een volgende correctie heeft te maken met de aanrekening van de ontvangsten. In concreto wordt de geraamde opbrengst van bepaalde gewestbelastingen aangepast in functie van de inning door de Vlaamse Overheid als het over de onroerende voorheffing gaat of in functie van de inkohierungen door de Federale Overheid en doorstorting aan Vlaanderen als het over de andere gewestbelastingen gaat ⁽²⁾.

Het berekenen van het vorderingensaldo op geconsolideerde basis impliceert bovendien dat de financiële stromen van en naar de te consolideren Vlaamse instellingen moeten geneutraliseerd worden. Vandaar dat zowel aan uitgaven-, als aan ontvangstenzijde respectievelijk de dotaties aan, als de dotaties van de te consolideren instellingen worden geneutraliseerd.

Om tot het vorderingensaldo van de Vlaamse ministeries te komen, wordt nog een laatste correctie gemaakt voor de gelopen interesten – enkel de interesten die op het betrokken begrotingsjaar betrekking hebben komen in aanmerking – en voor de reservevorming bij de VZW Vlaams Pensioenfonds en bij het pensioenfonds van de VRT.

Het tweede deel bestaat uit de berekening van het vorderingensaldo bij de te consolideren instellingen. Dit zijn de instellingen behorend tot de sector overheid: de DAB's, de VOI's A, B en sui generis, de IVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid en de EVA's. In de berekening worden de wetenschappelijke instellingen en universiteiten niet meegerekend daar hierover geen begrotingsgegevens gekend zijn. De dotaties aan de wetenschappelijke instellingen en universiteiten worden in de berekening wel als finale uitgaven beschouwd.

² Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid, Evaluatie van de uitvoering van het Stabiliteitsprogramma in 2006 en vooruitzichten voor 2007 - 2011, juli 2007, blz. 89-90.

Met betrekking tot de te consolideren instellingen wordt een gelijkaardige redenering toegepast. Vertrekkende van het begrote bedrag aan ontvangsten en uitgaven wordt via het becijferen van een aantal correcties tot het vorderingensaldo gekomen. De ESR gecorrigeerde ontvangsten en uitgaven houden ook in dat langs ontvangstenzijde het overgedragen saldo van een vorig begrotingsjaar en de opnemingen uit het reservefonds niet worden meegerekend. Langs uitgavenzijde worden dan weer het naar een volgend begrotingsjaar over te dragen saldo en de toewijzing aan het reservefonds niet meegerekend. Vanaf 2005 brengt de hervorming van de watersector met zich mee dat Aquafin opnieuw aan de voorwaarden voldoet om niet langer met de overheid geconsolideerd te worden. In concreto betreft het vooral het verleggen van 2 van de 3 essentiële risico's. De instellingen VVM-De Lijn, de NV Waterwegen en Zeekanaal en de NV Scheepvaart behoren wel tot de consolidatiekring.

Het vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid wordt bekomen door de resultaten van het eerste en het tweede deel samen te voegen. Los van de Vlaamse ministeries en van de te consolideren instellingen wordt er nog een correctie toegepast ten belope van de reservevorming bij het Vlaams Zorgfonds. Hoewel het Vlaams Zorgfonds een IVA met rechtspersoonlijkheid is, wordt ze niet meegeconsolideerd met de sector overheid binnen entiteit II, maar wel met de sector sociale zekerheid binnen entiteit I. Haar reservevorming verbetert dus het saldo van de sociale zekerheid. De Vlaamse Overheid mag deze reservevorming op haar conto schrijven. Het resultaat dat hier uit voortvloeit, is het gecorrigeerde vorderingensaldo van de Vlaamse Overheid.

2. De norm

Met betrekking tot de na te leven norm wordt er vertrokken van het scenario B van de Overeenkomst van 15 december 2000 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005, en van het tienjarig genormeerd traject (2001-2010) van de Hoge Raad van Financiën zoals het in het Jaarverslag 1999 beschreven staat. De Vlaamse regering heeft in het verleden reeds meermaals haar engagement ten aanzien van scenario B - het strengste scenario – benadrukt. Deze cijfers werden bevestigd op de Interministeriële Conferentie Financiën en Begroting van 1 juni 2005.

Op dit basisscenario worden voor het begrotingsjaar 2008 normcorrecties toegepast voor kredietverleningen en deelnemingen (normverzwaring ten belope van 126,8 miljoen euro) en voor het verdwijnen van het Alesh mechanisme (normversoepeling ten belope van 44,7 miljoen euro). Bovendien werd er een normverzwaring aanvaard ten belope van 31,1 miljoen euro in ruil voor de vrijstelling van de werkgeversbijdrage (13,07%) op het vakantiegeld van de ambtenaren. Op het Overlegcomité van 6 juli 2005 werd voor het begrotingsjaar 2008 een normversoepeling ten belope van 115 miljoen euro onderhandeld, als compensatie voor de zware extra inspanning (bijkomend overschot ten belope van de vermoedelijke overrealisatie van bepaalde categorieën van ontvangsten) die Vlaanderen zou leveren – en ook geleverd heeft - in 2005. Voor de begrotingsjaren nadien, 2009 en 2010, bedraagt deze normversoepeling respectievelijk 145 miljoen en 100 miljoen euro. Ze is eveneens de tegenprestatie voor de normverzwaring voor het begrotingsjaar 2005.

Tot slot verklaarde de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 25

oktober 2005 zich akkoord met een normverzwaring in 2006 ten belope van 145,2 miljoen euro, te compenseren met een gelijkwaardige normversoepeling in 2008 en 2009.

Voorlopig voorziet de Vlaamse Overheid geen gebruik te maken van de mogelijkheid om op basis van artikel 8 van de Samenwerkingsovereenkomst van 15 december 2000 een afwijking op de na te leven HRF-norm te bekomen. Deze afwijking bedraagt 1% van de door de Federale Overheid aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen en dit bij ongewijzigd financieringsstelsel.

Tabel N.1 toont de berekening van de na te leven norm voor de begrotingsjaren 2006 en volgende (toestand na de Interministeriële Conferentie voor Financiën en Begroting van 16 oktober 2006).

Tabel N.1 : Begrotingsnorm (in miljoen euro)

		2006	2007	2008	2009	2010
HRF scenario B Correcties	Basis	242,9	198,3	138,8	74,4	0,0
	<i>Codes 8 (KVD)</i>	126,8	126,8	126,8	126,8	126,8
	<i>Alesh</i>	-51,7	-51,8	-44,7	-43,5	-39,7
	<i>Vakantiegeld 13,07%</i>	31,1	31,1	31,1	31,1	31,1
	<i>HRF-afwijking tbv 1%</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<i>Overlegcomité 6 juli 2005</i>	-75,0	-145,0	-115,0	-145,0	-100,0
	<i>IMCFB 25 oktober 2005</i>	145,2	0,0	-101,4	-43,7	0,0
	<i>IMCFB 16 oktober 2006</i>	0,0	187,0	0,0	0,0	0,0
	Totaal correcties	176,4	148,1	-103,3	-74,4	18,2
	Begrotingsnorm		419,3	346,4	35,6	0,0

Tabel N.2 toetst het begrote vorderingensaldo 2008 van de Vlaamse Overheid aan de te respecteren norm.

Uit deze toets blijkt dat het vorderingensaldo, berekend op basis van de algemene begroting, ongeveer 6,3 miljard euro bedraagt. De bijdrage van de te consolideren instellingen is negatief; ze schommelt rond 6,2 miljard euro. Dit heeft uiteraard vooral te maken met de wijze van consolideren. In de algemene begroting worden immers uitgaande dotaties buiten beschouwing gelaten (en bijgevolg worden uitgaven genegeerd); bij de instellingen zijn dit inkomende dotaties (en bijgevolg worden hier inkomsten genegeerd).

Uit deze toets blijkt dat Vlaanderen voorziet om haar aangegane engagementen na te leven. Voor het begrotingsjaar 2008 wordt er een licht overschot ten opzichte van de te respecteren norm voorzien.

Tabel N.2 : Normnaleving door de Vlaamse Overheid (in duizend euro)

	ESR-effect	BGO 2008
Algemene begroting Vlaamse ministeries		
Ontvangsten	+	22.451.811
Uitgaven	-	-22.602.280
Begrotingssaldo Vlaamse ministeries	=	-150.469
Ontvangsten	+	22.451.811
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	-	-50.655
Dotaties van instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 463 / 464 en 663 / 664)	-	-3.445
Correctie aanrekening ontvangsten	+/-	27.500
ESR gecorrigeerde ontvangsten algemene begroting	=	22.425.211
Uitgaven	-	22.602.280
Deelnemingen en kredietverleningen (esr code 8)	+	-97.393
Dotaties aan instellingen behorende tot de consolidatiekring (esr code 413 / 414 en 613 / 614)	+	-6.183.391
Aflossingen directe schuld (esr code 9)	+	-181.350
Correctie gelopen intresten	+/-	-1.276
Pensioenfondsen (negatief = reservevorming)	+	-329
Pensioenfondsen VRT (negatief = reservevorming)	+	0
ESR gecorrigeerde uitgaven algemene begroting	=	16.138.541
Vorderingensaldo Vlaamse ministeries (a)	=	6.286.670
Begrotingen te consolideren instellingen		
Ontvangsten	+	9.135.825
Leningen	-	-10.003
Deelnemingen en kredietverleningen	-	-13.996
Dotaties van Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	-	-6.309.219
Interne verrichtingen	-	-1.630.703
ESR gecorrigeerde ontvangsten	=	1.171.904
Uitgaven	-	9.135.825
Aflossingen	+	-29.568
Deelnemingen en kredietverleningen	+	-15.927
Dotaties aan Vlaamse ministeries en andere te consolideren instellingen	+	-126.265
Interne verrichtingen	+	-1.544.625
ESR gecorrigeerde uitgaven	=	7.419.440
Vorderingensaldo te consolideren instellingen (b)	=	-6.247.536
Vorderingensaldo (a) + (b)	=	39.134
Bijdrage Zorgfonds tot het vorderingensaldo	+	-1.922
ESR gecorrigeerde ontvangsten Zorgfonds	+	255.637
ESR gecorrigeerde uitgaven Zorgfonds	-	-257.559
Gecorrigeerd vorderingensaldo	=	37.212
Onderbenutting	+	0
HRF-saldo	=	37.212
HRF-norm scenario B	+	138.820
Aandeel deelnemingen en kredietverleningen	+	126.780
Alesh-correctie	+	-44.700
Vakantiegeld 13,07%	+	31.100
HRF afwijking tbv 1%	+	0
Overlegcomité 6 juli 2005	+	-115.000
Interministeriële Conferentie Fin. & Begr. 16 oktober 2005	+	-101.432
Te behalen saldo	=	35.568
Vershil tov de te behalen norm	=	1.644

